

Šiame numery

JAUTRUMAS IR ATSIKIBOJIMAS.
DIDVYRIAII IR KANKINIAI SKULPTUROSE.
SUSITIKIMAI SU BROLIAIS
PABALTIEČIAIS.
PER TILTUS IR TUNELIUS RIEDANT.
JAUNŲŲ POEZIJA.
POLINEZIJOS PAVESY.
ARIJŲ IR LIETUVISKŲ DAINŲ
LENKTYNĖS.
JUNGVINĖ DAILES PARODA.
SHAKESPEARAS GOODMANO TEATRE,
CHICAGOJ.
NAUJI LEIDINIAI.
KULTŪRINĖ KRONIKA.
SPYGLIAI IR DYGLIAI.

KERTINĖ PARASTĖ

Jautrumas ir atsiribojimas

Pažvelkime kad ir į toliau visuotinio pobūdžio galimybes. Ansamblio vadovas ruošia repertuarą. Prieš akis planų, išpareigojimų daug. Vieni prašo pasirodyti minėjime, kiti dainų šventėje, treči laukia koncerto. Jei pasiruošimas priklauso nuo gaidų, pianino, laisvalaikio ar kūrinio, kuriuos vadovas noriai skiria ansambliui, viskas būtų tvarkoj. Bet ruošia tikrovėje priklauso nuo žmonių, laisvai dalyvaujančių sambūryje, — nuo jų užsangažavimo, laikysenos, drausmės, pritarimo. O labiausiai nuo neišmatuojamo žmogiško jautrumo. Šita čia ansamblinė užuomina. lygiai tinka, kalbą praplečiant į scenos darbuotojų veiklą, į operų bei kantatų pastatymus, į meno parodas bei literatūros vakarus, solistų koncertus ir apimtai į gana įvairių mūsų kultūrinių organizacijų veiklą.

Jautrumas yra teigiamas, dinamiškas variklis. Būtų galima daug nuveikti, jei žmonės jautrumą mokėtų panaudoti sveikam entuziazmui. Bet, įsiveidę dėl mažmožio, kai kurie jautruoliai lengvai įpuola į dvasinio rūgimo tarpą. Tada jautrumas pasidaro stabdžiu. Būna taip, kad vieno ar kito užmojo vadovas, susirūpinęs dėl repetitijų nelankymo ar dėl pasitaikančio nedrausmingumo, išdrįsta pasakyti kietesnę žodį, — žiūrėk, nuo to sąstatas viena kita galva sumazėja. Pasitaiko, kad po repetitijos maestro ar kas nors kitas užmiršta nusišypsoti jautresnei mimozai, — aure, sekantį penktadienį viena svarbi kėdė lieka tuščia. O po kokio nors spektaklio, simpoziumo ar festivalio jų laikraščiniuose aprašuose, korektoriui neapsižiūrėjus, tegu tik būna praleis-

ta kuri nors pavardė, tuoj "nukentėja" grasina pasitraukti iš visos lietuviškos, lyg su tuo žygiu būtų lemtingai surištas visos tautos likimas. Būna ir juokingų priekaištų iš jautrių moralistų pusės, kam vadovas mėginąs užsibrėžti pragyvenimą ir neskąs viduramžių asketų ar romantikos menininkų pavyzdžiu. Aplamai su priekaištais ir visokiais jautrumo niuansais prieinama iki keturkampio apskritimo, t. y. iki nesąmonės.

Tuo tarpu tie, kurie egzodo sąlygose vadovauja meno sambūriams, ar šiaip naujoms kūrybos kryptims, atrodo, jautrumui progų galėtų turėti žymiai daugiau, negu eilinis dalyvis, negu dailininkas ar rašytojas, dirbąs vien uždaroje savo vienoatvėje. Juk ne vieną pastatymo vadovą po skystai lankomos repetitijos, ypač koncertui artėjant, kamuoja priklus klausimas: kodėl tie, kurie galėjo ateiti, neatėjo, ir ar jie teiksis ateiti kitą kartą. Ar nuo tokių abejonių nekyla ir jam pagunda ingi atsiriboti ir užsidaryti ankštame kevalė? Būkite ramūs. Tikri, pritarę menininkai gyvena ne pagundomis, ne atsiribojimais, ne rankų gražymais, o darbu. Kūryba ir dar sykį darbu. Toks jų likimas. Per anksti pasenti jiems nėra lemta. O tiesiog gaila, kai neretai vos tik pradeda jau vaikščioja su pervargusių senjų jautrumu.

Todėl padėkime vieniems ir kitiems, įvertinkime jaunatvišką jų ryžtą ne jubiliejiniais banketais, ne liaupsinimais, bet pritarimu, bendradarbiavimu ir stovėčiu atlaidumu. To paties reikalaujame ir iš jų. Palikime mimoziską jautrumą šiltadaržiuose ir prieangiuose.

Pr. V.

Didvyriai ir kankiniai skulptūrose

Vysk. Vincentas Brizgys apie Lietuvos Kankinių koplyčios meniškąjį apipavidalinimą

Lietuvos Kankinių koplyčios Šv. Petro bazilikoje, Vatikane, paruošiamiesiems meno darbams artėjant į savo baigimą, stadija, koplyčios reikalais besirūpinąs vyskupas Vincentas Brizgys neseniai lankėsi dail. V. K. Jonyno studijoje (182-39 Jamaica Ave., Hollis — prie Jamaica — N. Y.) ir kartu su dailininku apžūrėjo visus projektus ir jau užbaigtus darbus, skirtus Lietuvos Kankinių koplyčios dekoravimui.

Šito, šiemet įkūnijamo, užmojo tema užkalbinę vyskupą V. Brizgį, sužmojome eilę faktų, kurie, tikimės, bus įdomūs ir mūsų skaitytojams.

Pagal paskutinius duomenis, koplyčia bus gerokai aukštesnė, negu pačioje sumanymo pradžioje buvo galvota: jos aukštis dabar sieks 11 pėdų. Todėl ir sienose įmontuojamos skulptūrinės figūros dabar galės būti ypač imponantiškos. Sienose įmontuojami atskiri istoriniai asmenys ir šiaip vaizdai dabar kils į daugiau negu 6 pėdų aukštį. Dail. V. K. Jonynas jau visa eilę skulptūrinių detalių yra padaręs tikroviniame jų dydyje.

Šalia pagrindinės kankinių temos, yra sukurtos dar karaliaus Mindaugo, Jogašos, Vytauto ir šv. Kazimiero figūros ar vien jų veidai. Čia yra dailininko pagaminta net keli skirtingi jų projektai. Visus tuos modelius ligi šiol yra matę daugelis kompetentingų asmenų — istorikų, menininkų, lietuvių ir nelietuvių. Pats dailininkas V. K. Jonynas tuo reikalu yra taręsis su eile žymių istorikų, yra surinkęs daug įdomios

dokumentacijos, liečiančios būsimos koplyčios sienose vaizduojamus žmones ir įvykius. Studijuodamas šią gausią autentišką medžiagą, dailininkas ir kuria to ar kito istorinio laikotarpio rūbų bei kitokių ženklų detales. Visa ši kūrybinė paruoša jau tiek patikėtus darbus jau galutinėje jų formoje ir medžiagoje.

Sutarta, kad, baigus vienos sienos skulptūras, jos tuojau oro keliu bus išsiųstos į Romą. Tai turės įvykti jau kovo mėnesio pirmoje pusėje. Antros sienos skulptūros bus išsiųstos pora savaitių vėliau. Kiti Lietuvos Kankinių koplyčios darbai — altorius, grindys, lubos — vykdomi Romoje šv. Petro bazilikos administracijos parinktų menininkų.

Iš viso to, kas ligi šiol čia ir ten suprojektuota ir padaryta, aiškėja, kad mūsų lietuviškoji koplyčia bus imponantiška ir išskirtinai būdinga.

Paėmus kartu šios koplyčios vizuomos ir detalių paruošimo darbus (braižinius, modelius) ir galutinius jų realizavimus, galima jau būtų sukurti nemažą šios koplyčios įrengimo muziejų bei atitinkamą leidinį. Gal tai ir bus padaryta. Ypač kai prie viso to dar būtų pridėta pačios koplyčios dedikacijos vaizdai bei kiti to įvykio atminimai.

Reikia tikėtis, kad šį mūsų tautos paminklą tokioje nepaprastoje vietoje visi lietuviai įvertins ir laiku atsilięps su savo konkrečia pagalba, kad po koplyčios dedikacijos iškilmių neliktų vis dar nebaigtų rūpesčių.

V. K. Jonynas

Mindaugo krikštas (Lietuvos Kankinių koplyčiai Vatikane skulptūros modelis, nuotr. V. Maželio)

SUSITIKIMAI SU BROLIAIS PABALTIEČIAIS

Paskaitos ir pokalbiai lietuvių, latvių ir estų literatūrų konferencijoj

Baltų literatūrų konferencija, įvykusi Ohio State universitete, Columbus mieste, sausio 31 ir vasario 1 dienomis, suruošta to paties universiteto profesorių Ilse Lehte's ir Rimvydo Silbajorio pastangomis, sudarė išskirtinai gerą progą susipažinti su mūsų kaimynų ir likimo brolių kūryba, pasidalinti kūrybiniais rūpesčiais, pasikeisti mintimis ir iš viso nuosirdžiai pabendradarbiauti. Žinodamas, kad apie daugelį ten skaitytų paskaitų bus "Draugo" puslapiuose plačiau rašoma, taipgi, kad kai kurie referatai bus vėliau išties spausdinami ne tik "Lituanus", ties ir kitoje mūsų periodinėje kultūrinio priedo puslapiuose ir kitoje mūsų periodinėje spaudoje, čia tik trumpai atpasakiosiu su konferencijos dalyviais. Ir šis mano supažindini-

mas tebus subjektyvus ir ne visada pilnas ar tikslus, nes tokiu trumpu laiku neįmanoma ne visko patirti, nė sužinoti. Posėdžiai prasidėjo šeštadienį (sausio 31 d.). Konferenciją atidarė jos tiesioginis globėjas prof. Leo Twarog, Slavy kalbų departamento direktorius. Victor Terryba, pasidalinti kūrybiniais rūpesčiais, pasikeisti mintimis ir iš viso nuosirdžiai pabendradarbiauti. Žinodamas, kad apie daugelį ten skaitytų paskaitų bus "Draugo" puslapiuose plačiau rašoma, taipgi, kad kai kurie referatai bus vėliau išties spausdinami ne tik "Lituanus", ties ir kitoje mūsų periodinėje kultūrinio priedo puslapiuose ir kitoje mūsų periodinėje spaudoje, čia tik trumpai atpasakiosiu su konferencijos dalyviais. Ir šis mano supažindini-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Posėdis Vatikane 1970 m. sausio 10 d. Lietuvos Kankinių koplyčios šv. Petro bazilikoje pašventinimo iškilnių ruošimo reikalu. Iš kairės: dr. Juozas Gaillius, lietuviškųjų programų per Italijos radiją vedėjas, prel. Jonas Bičiūnas, šv. Petro bazilikos kapitulės narys, kun. Viktoras Rimšelis, MIC, tėvų marijonų generalinio namo Romoje viršininkas, J. E. vysk. Paulius Marinkus, šv. Sosto "Istituto Opere di Religione" direktorius, J. Em. kard. Antonio Samore, Sakramentų kongregacijos prefektas, J. E. vysk. Antanas Deksnys, Vakarų Europos lietuvių dvasinis vadovas, prel. Ladas Tulaba, Pop. šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, dr. Stasys Lozoraitis, Lietuvos Pasiuntinybės prie šv. Sosto pirmas sekretorius, kun. dr. Pranas Gavėnas, lietuvių salesiečių gimnazijos direktorius, prel. Vincas Mincevičius, Liet. kat. sielovados Italijoje direktorius ir įgaliotinis prie šv. Petro bazilikos, inž. dr. Francesco Vacchini, vyr. šv. Petro bazilikos inžinierius. Trūksta kun. dr. Vytauto Kazlausko, lietuviškųjų programų per Vatikano radiją vedėjo. Šie visi, išskyrus kard. Samorę ir vysk. Marinkų, sudaro iškilnių ruošimo darbo komitetą, kurio pirmininku yra vysk. Deksnys ir vicepirm. prel. Mincevičius.

SUSITIKIMAI SU BROLIAIS PABALTIEČIAIS

(Atkelta iš 1 psl.)
dien iškiliasia jauna poetė Viz-
mą Belševicą, kalbą pailiustru-
damas magnetofoninė juostoj i-
rašytomis deklamacijomis.

Mums žinoma literatūros kri-
tikė (profesorijanti viename
Montrealio universitete) Ilona
Gražytė davė lietuviškojo "Zemės"
sąjūdžio profilį, kiekvie-
nų to sąjūdžio dalyvį (V. Mačer-
nį, J. Kėkštą, K. Bradūną, H. Na-
gį ir A. Nykū-Niliūną) charak-
teringai apibūdindama. Valdis
Zeps (Wisconsinio universiteto
profesorius, kuris šios vasaros se-
mestre Ohio State univ. taipgi
dėstys latvių kalbos ir rusų seno-
sios bažnytinės slavistikos kur-
sus) kalbėjo apie daktilio vartoji-
mą ir neskmes latvių liaudies
dainose, pailiustruodamas liau-
dies dainų pavyzdžiais, Bostono
kolegijos profesorė Valda Meh-
gaile skaitė apie besikeičiančią
gamtos viziją naujojoje latvių
poezijoje. Jos paskaita buvo ili-
ustruota keturių egziliu poetų (Gu-
nars Salinš, Linards Tauns,
Baiba Bičole ir Astride Ivaska)
kūrybos pavyzdžiais.

Po pietų pertraukos girdėjome
Bronių Vaskelį (moderniųjų kal-
bų departamento direktorius La-
fayette kolegijoje) skaitantį apie
Jurgio Baltrušaičio santykį su ru-
sų simbolistais: (Prisimintina,
kad poetas J. Baltrušaitis ir jo
kūryba buvo tema ir prof. B.
Vaskelio disertacijos.) Jaan Ka-
plinski poeziją nagrinėti turėjęs
Hellas Grabbi negalėjo atvykti,
ir jo referatą skaitė Ilse Lehiste.
H. Grabbi yra vienas iš dviejų
egziliu leidžiamų estų kultūros
žurnalų redaktorių, gi Jaan Ka-
plinski — vienas iškiliasis
šandieninės Estijos jaunųjų (g.
1941) poetų, jo kūrybinėms nuo-
taikoms charakteringa eilėraščių,
laisvai išverstą "Metmenų" žur-
nalo nr. 16, pacituosiu, bent
kiek pajavirinant šį sausą rašinį:

Draugas Šapalas stovi prieš
ir rodo pirštu į žemėlapi
kalbą;
"Kam naudingos šios visos
kalbos?"

Draugas Šapalas sėda
mokslininko kėdėn
ir rodo į archeologiją:
"Argi mums to reikia?
Dabarties, draugai,

dabarties!"
Draugas Šapalas stovi miško
pakraštyje ir rodo į pempę.
"Kokia gi nauda iš šio
paukščio?"

Draugas Šapalas tikrina sodą
ir duria pirštą į amžinai
žaliuojantį krūmą:
"Jis tik užstoja saulę ir niekad
neneša vaisiaus!"

Draugai, atėjo laikas durti
pirštą į draugą Šapalą.
Pakartojant visus tuo pačius
žodžius.

Tai poetas revoliucionierius, to-
kio tipo, apie kokį savo laiku is-
panų rašytojas ir filosofas Orte-
ga y Gasset yra pasakęs: "Jūs
arba reikia nušauti, arba bandyt
suprast." Paskaitoje buvo keletas
itūn puikiai išverstų J. Kaplinski
eilėraščių, kuriuos I. Lehiste nė
kiek neblogiau paskaitė. Poetė
Astride Ivaska (I. Lehistes prista-
tyta, kaip meistriska estų kalbos
žinovė ir puiki estų ir latvių li-
teratūros angliškai vertėja) skai-
tė apie poetės Baiba Bičole kū-
rybą. Bičole irgi yra "Pragaros
virtuvės" atstovė, priklausanti
jaunesniajai egziliu poetų kartai
(g. 1931). Birutė Cipliauskaitė
kalbėjo apie Kazį Binkį, kaip ti-
pišką 1920 metų dekadės poeti-
nės tradicijos atstovą. Būdama
ispanų literatūros profesorė, ji
surado daug netikėtų ir stebi-
nančių panašumų tarp K. Bin-
kio ir kai kurių ispanų futuristų
kūrybos.

Po trumpos pertraukos atėjo
eilė dramai: New Yorko univer-
siteto profesorius Mardi Valge-
mace nagrinėjo "Absurdo ritualą"
Paul-Eerik Rummo veikale "Pe-
lenės žaidimas". P. E. Rummo
(g. 1942), dabartinės Estijos poe-
tas, yra pripažintas genialiu ne
tik pačių estų tėvynėje ir egzili-
je, bet ir kitataučių. Paskutiniu
metu atsiskleidžia ir jo talentai
dramoje. Absurdo teatro aspektų
nūdieninės Lietuvos dramoje ieš-
kojo Algirdas Landsbergis, prista-
tydamas kai kuriuos Justino Mar-
cinkevičiaus, Juozo Grušo ir Ka-
zio Sajos veikalus. Buvo rasta,
kad, nors turiniu ir duodami ge-
rą bazę absurdo idėjoms, tie ve-
ikalai iš tikrųjų nėra "absurdiš-
ki". Latvių rašytoja Ilze Skipšna
analizavo Latvijos likusio rašy-
tojo Martins Ziverts tragediją a-

Dail. V. K. Jonynas aprodo ir aiškina apsilankiusiems jo studijoje, New Yorke, prel. J. Balkūnui (kai-
rėje) ir prel. V. Tulabai Lietuvos Kankinių koplyčiai daromų skulptūrų modelius.

Nuotr. V. Maželio

pie Mindaugo mirtį. (Turiu vil-
ties, kad pati referentė ją prista-
tytys ir "Draugo" skaitytojams.)

Baigiamoji šeštadienio pro-
gramos dalis buvo skirta prozai.
Algirdas T. Antanaitis kalbėjo a-
pie naujus vėjus šandieninės
Lietuvos romane, ilgiau sustoda-
mas prie Alfonso Bieliausko
("Kauno romanas"), Mykolo
Sluckio ("Adomo obuolys") ir
Raimundo Kašausko ("Senojo
miesto amžius"). Valters Nol-
lendorfs (buvęs latvių jaunes-
niosios kartos kultūros žurnalo
"Jauna gaita" redaktorius) skai-
tė paskaitą tema "Vienišasis na-
cionalistas Alvaro Rungis prozo-
je", kurioje iškelta tragiškoji ko-
lovančio patrioto situacija tiek
šioj, tiek ir anoj Atlanto pusėj.
Ivri Kork pristatė aštuoneta estų
literatūrų gimtosiomis kal-
bomis ateitį egziliu. Moderuo-
jant Ivar Ivaskui ("Books A-
broad") redaktoriui ir Oklaho-
mos universiteto profesorui),
šnekėjo ne tik simpoziumo na-
riai (Ilze Skipšna, Ilmar Laaban
ir R. Silbajoris) b- vienu i-
sijunge kiti konferencijos daly-
viai. Štai keletas jų minčių ir pa-
staby:

Visi konferencijos dalyviai tu-
rėjo malonumo patirti Rimvydo
ir Mildos Silbajorių vaišingumą
ju jaučioje pastogėje, užbaigiant
tikrai turiningą ir darbiningą die-
ną.

Sekmadienį profesorius Sile-

nieks paskaitė apie vėlyviausios
šių laikų Latvijos novelės sužmo-
giškumą. Vytautas Kavolis (so-
ciologijos profesorius Dickinson
kolegijoje) analizavo besikei-
čiančio jauno žmogaus paveiks-
lą dabartinės Lietuvos literatū-
roje, ilgiau sustodamas ties ke-
liais K. Sajos, J. Grušo, M. Sluc-
kio, L. Jacinevičiaus ir S. Salte-
nio veikalais. Ilgesnį paskaitą a-
pie surrealizmą estų literatūroje
skaitė iš Švedijos atvykęs poetas
(irgi surrealistas) Ilmar Laaban,
jį iliustruojamas pavyzdžiais vo-
kiečių ir prancūzų kalbos verti-
muose.

Baigiamąją konferencijos da-
lį (beje, po gerų pietų šeiminin-
kės Ilse Lehistes globoje) sudarė
diskusinis simpoziumas apie
literatūrų gimtosiomis kal-
bomis ateitį egziliu. Moderuo-
jant Ivar Ivaskui ("Books A-
broad") redaktoriui ir Oklaho-
mos universiteto profesorui),
šnekėjo ne tik simpoziumo na-
riai (Ilze Skipšna, Ilmar Laaban
ir R. Silbajoris) b- vienu i-
sijunge kiti konferencijos daly-
viai. Štai keletas jų minčių ir pa-
staby:

IVAR IVASK: 1960 metų de-
kadės pabaltiečių egziliu lere-
ratūroje svarbieji įvykiai buvo
gyvastingumo sumenkėjimas eg-

zilių kūryboje ir kūrybingumo
suklestėjimas gimtuose kraštuose.
Turiu galvoj ne vien poeziją,
bet ir prozą, o ypač teatrą, tiek
Estijoje, tiek ir Lietuvoj. Kokio-
mis gairėmis turėtume vadovau-
tis ateityje?

ILSE SKIPŠNA: Pagyvinimui
kraujo transfuzija neišvengia-
mai turės plaukti iš krašto. Eg-
zilai didžiąją dalį savo jau atli-
ko. Dabar netgi auditorijos turė-
sime ieškoti gimtuosiuose kra-
stuose...

ILMAR LAABAN: Gimtuosiuose
kraštuose, gaila, politinė
situacija nėra pasikeitus. Bet
koks eksperimentavimas mene
yra griežtai ribotas... Jeigu šian-
dien geresnių literatūrinių kūri-
nių, sakykim, kad ir apie 1941
metų masines deportacijas ran-
dame šandieninė Estijoje, o ne
egziliu, darosi tikrai liūdna... Ir
tai ne tik iš politinio, bet ir iš
moralinio taško žiūrint...

R. SILBAJORIS: Aplamai, pri-
tariu I. Skipšnai. Lietuviuose pa-
dėtis irgi gana nedžiuginanti: ko-
kybiškai tvirtėjusi — žeminin-
kai — daugumoje šandien ko-
ne sustojo kūrė, o jeigu rašo, tai
ar beparašo ką nors geresnio už

DR. ANNA BALIUNAS
AKU, AUSU, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINUS
2858 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v.
vak. šeštadienis 10-1 val. Trečiad.
uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAibrook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatšiepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo Takų
Chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-808 ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak.
šeštadienis 3-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAibrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9.
antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradienis, penktadi-
nis 2-9 v., šeštadienis 10-1 p.p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-808 ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak.
šeštadienis 3-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAibrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9.
antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradienis, penktadi-
nis 2-9 v., šeštadienis 10-1 p.p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-808 ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak.
šeštadienis 3-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAibrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9.
antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradienis, penktadi-
nis 2-9 v., šeštadienis 10-1 p.p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-808 ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak.
šeštadienis 3-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAibrook 5-3048

tai, kas jau parašyta? Naujųjų
retai, jei ir atsiranda — jų žody-
nas labai ribotas. Pagal žodyno
ribotumą jie turi ieškoti ir ati-
tinkamų formų... Gal greitai
teks kalbėti apie angliškai kal-
bančių tautinių bendruomenių
kūrimą šiame krašte. Jų turi ir
kitos tautybės. Gal neberekėtų
pasitikėti vien kalba, kaip tauti-
niai kultūrinio identiteto krite-
rijumi?

IVASK: Lietuvių ir latvių lite-
ratūros egziliu yra žymiai gyves-
nės negu estų. Norėčiau paklaus-
ti: kodėl?

LAABAN: Latvių, o ypač lie-
tuvų, yra žymiai daugiau čia
Amerikoje negu estų.

A. T. ANTANAITIS: Estai eg-
zilai turi neabejotiną daugumą
Švedijoje, o vis dėl to, kiek čia
iš bičiulio Mardi Valgemace su-
sidariau įspūdį, jie ir ten yra "ty-
lioji dauguma"...

LAABAN: Tai liūdna tiesa...
HENRY GEORGE (Vengrų
kilmės Michigano universiteto
germanistikos profesorius, konfe-
rencijos svečias, iš Vokietijos at-
vežęs sveikinimus iš žymiausių
estų poetės Marie Under, sulau-
kusios jau 80 m., bet dar gyvas-
tingos ir kūrybingos): Goethe
savo didžiulius darbus parašė
egziliu, Italijoje, Hemmingway
(Nukelta į 5 psl.).

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penkt.
10-4; šeštadi. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6182 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu-rezid. — PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antradi., ketvirt., ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8
val. vak. Šeštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 West 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. v.,
šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susita-
rus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6
iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. Olympe 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad.
ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIONAS
5540 S. Pulaski Rd.
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO
SPECIALYBĖ
Valandos pagal susitarimą
Skambinti 585-2525
Telef. veikla 24 val.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 W. 59 Street
Val: pirmad., antradi., ketvirtadi.
ir penktadi. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vak. Šeštadi. 12-2 val. p. p.
trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7158 South Western Avenue
Pirmad., antradi., ketvirt., ir penkt.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo
6-8 val. vakare. Trečiad. nuo
11 val. ryto iki 1 val. p.p. Šeštadi.
11 val. ryto iki 3 val. p.p.

Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919
Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4109

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Šeštadienis 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7775, Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv. 5-8 val.
antradi. ir penkt. 1-4 val.
Valandos pagal susitarimą

SKELBKITĖS "DRAUGE".

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9501
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirm. ir penkt. 2 — 8 p. p.
Antradi. ir ketv. 9 — 11 v. r.
ir 4 — 8 p. p. Šeštadi. 9 v. r. iki 12 d.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kalbą lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7097
5159 South Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadienis uždaryta

Telef. — 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val., pirmad., antradi., ketvirtadi. ir
penktadi. 8 v. r. iki 9 v. r. Treč. ir
šeštadi. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290; ofiso ir rezidencijos
Pirmą ligonius tik susitarus —
(by appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslelių ir Prostato
Chirurgija
Ofisas 2454 W. 71st Street
Val: anrad. nuo 2-5 popiet.
ketvirtadi. nuo 6-8 vakaro.
Ofiso tel. 776-2880; Rezid. 448-5545

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovell 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val.
iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.;
antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p.
ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurcija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TELEFONAS 925-8296
Valandos: 2-8 v. v. penktadi. 10-12
v. r. 2-8 v. vak. Šeštadi. 1-4 v. va-
karo. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ
LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir
penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8
v. v. Šeštadi. 2-4 val. popiet. ir kitu
laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmą ligonius tik susitarus
Val. 2-4 j. p. ir 6-8 v. vak. vak.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val: pirm., antradi., ketv. 6-8 val.
vak. ir penkt. ir šeštadi. 8-4 popiet.
ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 787-2141 Namų 630-4856
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Val: pirmad., antradi., penktadi. 1-4
ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakaro.
šeštadienis 11-3 val. popiet.

V. K. Jonynas
(skulptūros modelis Lietuvos kankinių koplyčiai Vatikane,
nuotr. V. Maželio)

Karalius Mindaugas V. K. Jonynas
(Lietuvos Kankinių koplyčiai Vatikano skulptūros modelis,
nuotr. V. Maželio)

Sv. Kazimieras
(Lietuvos Kankinių koplyčiai Vatikano skulptūros modelis,
nuotr. V. Maželio)

Per tiltus ir tunelius riedant

Dešimt jauniausių keliauninkų mūsų poezijos greittelyje

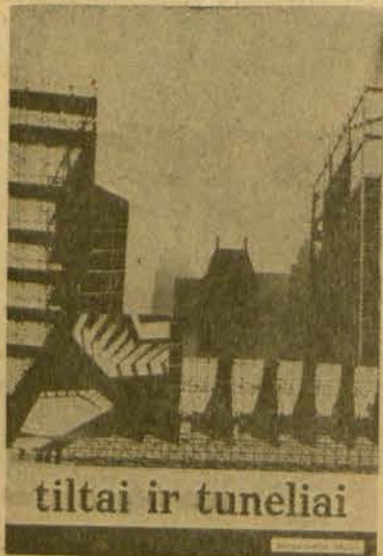
AUG. RAGINIS

Prieš šešerius metus šių eilučių autoriui teko pasirodyti viename suvažiavime su paskaita apie dabartinės lietuvių literatūros problemas svetur. Tarp kitų dalykų buvo pastebėta, kad viena problema sudaro trūkumas prieauglio. Prabėgus šešeriems metams ir dar suvažiavimo darbams nepasiekus skaitytojų su anuo pranešimu, tektų padaryti jame papildymą. Kiek tai liečia beletristiką ir dramą, pasiliksčiau prie tuometinių savo išvadų, kad iš jauniausių tarpo kaip ir nematyti prieauglio. Papildymas lietuvių poezijai, nes po Mackaus, Bogutaitės, Sadūnaitės ir Liūnės Sutemos jau tektų kalbėti apie tokius autorius, kaip S. Marija Jurgita Saulaitė ar Rimas Vėžys. Taip pat tektų kalbėti ir apie jauniausių atžalą, kuri štai išėjo su kolektyviu rinkiniu "Tiltai ir tuneliai".

Knygoje randame dešimtį vardų. Atidesniai poezijos skaitytojai jie nebus svetimi, nes jie dalyvavo periodinėje spaudoje. Ir anaipol čia atrinkti ne visi, kurie rodosi laikraščiuose. Pagaliau, knygos lapų gal būtų vertas ir vienas kitas iš jų, kurie tuo tarpu rašo tik sau ir kuriuos, tur būt, reiktų kaip nors išvilioti į viešumą. Šiaip ar taip, čia turime R. Bičiūną, J. Bradūną, I. Damušytę, K. Gaidžiūną, M. Kvietkauskaitę, M. Pakalniškį, T. Pautienitę, R. Sakalaitę, L. Švėgzdaitę ir A. Zailskaitę. Amžiumi iš jų vyriausias yra Kęstutis Gaidžiūnas, gimęs 1939 m. Kaune, o jauniausias — Ramunė Sakalaitė (1952 m. Kanadoje). Taigi, amžius paslaugus lyrikai, nes gan teisingai sakoma, kad šis žanras launiausias yra žaliūko metuose.

Knygos įžangoje pastebima, kad rinkinys sutelktas, neieškant "nei minties, nei formos vienodumo". Toliau sakoma, kad gal vienoda tik šių autorių patirtis: "Jie bendro ne lietuviško šilo pavėsy, bet Vakarų civilizacijos mūruose. Todėl ir jų kūrybinis pulsas plaka ne betarpiškai išgyventu rugio varpos lingavimu, o greitteliu ritmu".

Tokiu atveju iš autorių laukiam modernistiško braižo, dabar-

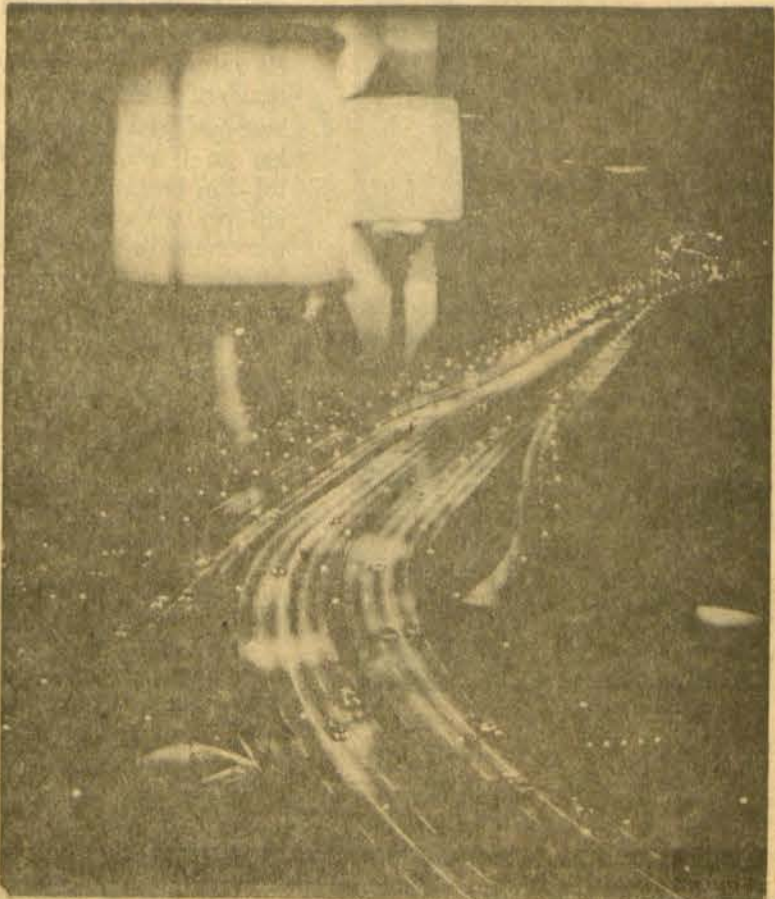

Jaunųjų antologijos viršelis, dar-rytas Giedrės Zumbakienės

šis kūrinys turi individualų veidą ir poetinės minties nuoseklumą. Aldona Zailskaitė svyruoja tarp miesto ir gamtos, nors daugiau palinkusi į pastarąją. Todėl jos tartinis jau naujoviškesnis — ir vaizdai. Tačiau "Mitologinio triptiko" trečiojo dalyje ji — tur būt, vienintelė šioje knygoje — žvilgtelia į mūsų tautosakos lobius:

Laukė saulėlė
Gale lauko
Laumės:
Laumės plaukiančios
Sidabro valtys
Rąstais.

Kęstutis Gaidžiūnas ir Marija Kvietkauskaitė žymisi savo po-

Chicago

Nuotrauka Algimanto Kežio, SJ

ezijos intymiu palytėjimu, nors eina skirtingais takais. Gaidžiūnas kultūvuoja trumpasakę lyriką, kokioje pasauliniai specialistai yra kinaai ir japonai. Čia visas menas glūdi: pagauti esmę keliais žodžiais, dažnai paimtais iš kasdieninės aplinkos. Mūsų autorius turi savo ryškia lyrinę liniją, kurioje vienur jam sekasi geriau ("Nakties gėlės", "Sešėliai", "Rūkas" ir k.). kitur kiek rūpiau ("Varžovai"). Viena iš jo problemų būtų kasdienybės atšvaitas taip suinstrumentuoti, kad jos sykiu būtų ir nekasdieniškos. Tokią magiją kaip tik turi žymieji kinų poetai. Pačiam K. Gaidžiūnui ryžto netrūksta, kaip tai matome iš jo pasakymo: "Mano planai? Rašyti toliau, nes dabar sustoti jau neįmanoma. Rašyti ir gyventi — jauti, suprasti, dalyvauti". Taigi — gerų vėjų.

Marijos Kvietkauskaitės eilėraščiai turi įspūdžio ir jausmo artimumą, kas jau reiškia kiekvienos lyrikos patrauklumą. Jos žodis nuotaikingas, sugestyvus ir — esmėje tradicinis. Pasaulinėje literatūroje kažkas panašaus pasigirsta G. Mistral kūryboje. Ne be to, kad mūsų jaunoji autorė nežinotų platesnio mosto:

Duok man saulėleidžius
vieną po kito —
degina mane teisybės
spinduliais.

Duok man naktis
ir užmerktas akis —
aš jau per daug mačiau.
Pagaliau lieka trijulė, kurios
braiže daugiau ar mažiau drie-
kiasi moderni linija. Laima
Švėgzdaitė aštriau jaučia miesti-
nės civilizacijos krūvį, puoselėja

komplikuotesnį stilių, kuriame padvelkia surrealistų mokykla, turi išradinių vaizdų bei sąvokų ir šen ten pamėgusi teatrinį mostą, iš kurio ilgainiui tektų išsivaduoti. "Rudens paslapyje" tie bruožai gražiai susilydo:

Vargiai į dienos galą vasara
dar nusitęs:
Ant žolės jau gelstantys lapai,
Ant lango vabzdžiai
Paskutinius poterių kalba.
Kažkas nematomo baigiasi,
Kažkas iškeliauja paukščio
sparnuose...

Bet kažkas vėl gimsta lapo
drebulių
Ir man vėl prižada išduoti
naują paslaptį.

Mirgos Pakalniškytės eilėraš-čiai žymisi vaizdais iš namų apyvokos ir ruošos, o tarpais reklaminiu amerikonių pasaulio brūkšniais ("Nusišypsok ir gerk PEPSI") ir grafiniu eilėraščio patvarkymu, kada viduryje žodžio pasirodo didžioji raidė ar raidės nubyra žemyn. Idomus ir kartu rizikingas yra šeimininkės, daugiausia virtuvinio lek-sikono įvedimas. Čia mažiausias kryptelėjimas į neteisingą pusę gali nunešti poeziją, ir atrodo, kad autorė yra kryptelėjusi tokiuose savo eilėraščiuose kaip "Atsiminimų virtuvėje" ir "Žiūriu". Todėl tektų paplūsti ties tuo subtiliu menu, kurio dėka proziški dalykai vieniems tam-po poezija (Rimbaud, T. S. Eliot), kai tuo tarpu kitiems tai ir pasilieka pluoštu prozos.

Iš visų naujoviškiausiai nus-kamba Remigijus Bičiūnas, da-vės ir ilgiausią rinkinio kūrinių "Also Sprach Eliaarchus". Pa-

(Nukelta į 4 pusl.)

MŪSŲ JAUNŲJŲ POEZIJA

Iš "Ateities" išleistos antologijos "Tiltai ir tuneliai"

REMIGIJUS BICIŪNAS

(Antras skaitymas
(Is "Also sprach Eliaarchus"))

Anuo metu Generolas
Pirmo Pilko Pulko Drąsus Herojus
(Numer's P rmas)
naktimis su Budeliu
butelius tuština,

(Draugystės Vardu, tai principas svarbus)

atradę paliktą Piemens
stambiai marmure atžymėtą
Kieno Nors kapą.

Antroji Karta Karste Kvatoja
(švelnių arijų migdoma)
Mrtis Mirties patale,
Giltinės amžinoji tylą
requiescat in pace.

JURGIS BRADŪNAS

Rudo

Sukalkėjęs debesio kloadas
ir jame įmirtos nuogos šakos
liudijo vėjo mirtį..

Pilka tylą,
sausos erškėčio drėskimas
tolyje virto duslia balandžio rauda...

INDRĖ DAMUŠYTĖ

Iš rytų

Iš rytų pranašystės atjoja įsiai,
medinio žirgo rudas pranašas..,
atjoja sausrų apdulkėjusių kelių.

Rankoje gyslos ištemptos.
Rankose sugniaužtos rožės varvina
kravinius lapus pakelėję.

Rudo pranašo medinis žirgas
prajoja miesto apmirusias sienas.

Vidudienio kaitroj
suvysta kruvini lapai,
Ileka sutrypti apdulkėjusių basųjų kojų.

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Prie gluosnio

Ji ilsisi, galvą nulenkus.
Miega.
Dažnai ateina prie mano verkiančio gluosnio
Svajoti pavėsyje.
Galvoju:
Kodėl nėra daugiau gluosnių?

MARIKA KVIETKAUSKAITĖ

Kandis

Dar vieną kartą
pameluok man.
Kaip besiblašanti kandis ieško žvakės liepsnos...
aš noriu tikėti tavim.

Liepsna,
karšta
aštri...
ar galima lengviau numirti?

MIRGA PAKALNISKYTĖ

Aerodrome

Pro juodą langą žėrinti akis.
Blizgantis sparnas.
Už plataus koridoriaus,
Už madingų moterų ir už šypsnų,
Už rankų padavimų ir už prabangių suvenyrų
Per rėžiantį pranešėjos balsą
Tavo sudiev.

TERESĖ PAUTIENIŪTĖ

Nude

Ir melsva Nude atsilauk
baltame fone,
už galvos užkelus rankas.
Jos šypsnio nesimato,
vien kontūrai,
gazelės judesio pilni,
ilgi snariai
lengvai išbrėžti
Matisso ranka.

RAMUNĖ SAKALAITĖ

Jaunystė

Siela mano
ieško.
Klaidžioja ji

ne
viena
ir viena
dykumoj;
klaidžioja ji
ne viena

ir
viena
migloj.

Siela mano
ieško
tėikos,
siela mano
ieško
tiesos.

LAIMA ŠVĖGZDAITĖ

Rudens paslaptis

Vargiai į dienos galą vasara dar nusitęs:
Ant žolės jau gelstantys lapai.
Ant lango vabzdžiai
Paskutinius poterių kalba.
Kažkas nematomo baigiasi,
Kažkas iškeliauja paukščio sparnuos...
Bet kažkas vėl gimsta lapo drebulių
Ir man vėl prižada išduoti naują paslaptį.

ALDONA ZAILSKAITĖ

Mitologinis triptikas

1.
Plūktu gūbės
Juodame stikle,
Nirsta nendrės
Mėnėsienos nušviesto naktį
Balto pūko gūbės
Juodų perlų akimis.

2.
Pataikius kulkai
Zalvarinio angelo širdin.
Nuo bokšto nuvarvėjo
Rausvos rūdos čiurkšlė.

3.
Laukė saulėlė
Gale lauko
Laumės:

Laumės plaukiančios
Sidabro valtys
Rąstais.

Laumės laukiančios
Krištolo lašo
Salčio.

Laumės renkančios
Žodžius burtinon
Valtin.

Polinezijos pavėsy

CESLOVAS GRINCEVIČIUS

((Tęsinys iš praėjusio šeštad.))

Geriausios šiuos neaprašomus koralus ir visą jūros dugno viešpatiją stebėti specialiais stikliniu dugnu laiveliais. Tada atsiveria ir kita grožybė: žuvų spalvingumas ir jų įvairumas. Reikia būti žuvų specialistu, norint jas surišuoti pagal dydį, spalvas ar formas. Jokiam akvariume neteko matyti tokio gražumo margumyno, spalvų ryškumo ir formų keistumo, kaip ten tarp koralų povandeniniam pasauly. Vienintelė "paprastą", pilką žuvį, kokią matėm, buvo ryklis. Jų ten nemažai, bet, kaip vietiniai sako, jie žmonių bijo, ir nežino, kad kada ką būtų sukandžioję.

Verta ir patariama kiekvieną tų svarbiausių ir gražiausių salų — Tahiti, Moorea ir Bora-Bora — apvažiuoti aplink sausumą. Susisiekimą priemonių yra daug. Tahiti aplink bus apie 130 mylių, Moorea — 40, o Bora-Bora dar mažesnė. Vissas gyvenimas pajūry, ir tik vienas vieškelis tēra. Salų vidu-

rys kalnuotas ir ten daugiau lyja nei pakraščiuose. Debesys mėgsta aukštumas. Nuo kalnų verčiasi, srovėna gan daug upelių.

Pajūry smėlis gerokai skiriasi nuo mūsiškio: koralų ne mineralų kilmės, kiek šiurkštesnis. Keisčiausia, kad vietomis smėlis visai juodas kaip anglis. Tai sutrupėjusi lava. Švarai, bet juoda. Visas kraštas kaip didžiulis miškas. Daugiausia palmės. Idomu, kad veik visos palmės per vidurį liemens apjuostos slidžios skardos žiedu. Tai apsaugoti vaisius nuo žiurkių. Vienintelis pikčiausias sutvėrimas salose ir yra žiurkė, žmonių atvežta, netyčia, laivais. Jos nė kaip negalima dabar iškrapštyti. Kas ten gali atminti visų kitų medžių, krūmų ar gėlių vardus, kurie susipynę, suaugę vietomis daro tikrai be kirvio nepraeinamą kraštą. Tai tropikinės džiunglės. Tik viena žinoma, kad pro tas džiungles galima eiti, sėdėti, miegoti — nieko nuodingo, kenksmingo. Jokio pikto žvėries ar šliužo. Tas ir daro šį kampelį rojumi.

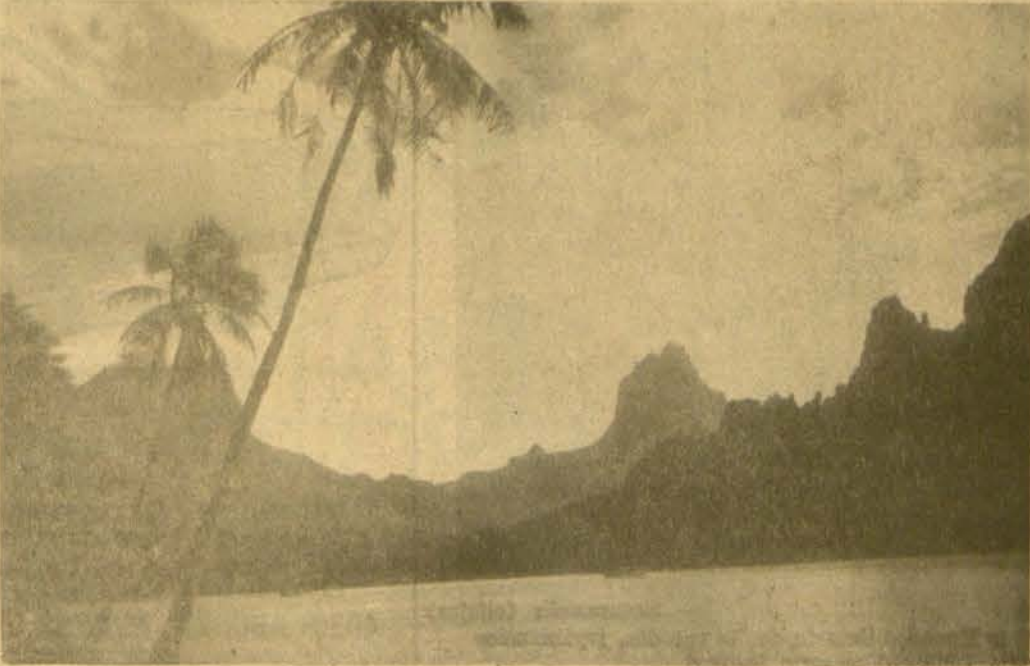
Keliaudamas aplink didžiąją Tahiti salą, kaip gi nesustosi ir neaplinkysi Paul Gau-guin muziejaus. Modernus, skoningas kelių lengvų pastatų junginys aplink kiemą, su visu, kas primena tą didįjį dailininką gyvenusį, ir vargusį toj saloj, palaidotą kitoj, mažesnėj — Hiva-Hoa.

Paskutinis rojaus kampelis

Senajam Testamente pasakyta, kad pradžioje Dievas įkūrė linksmybių sodą, rojų, ir ten apgyvendino pirmuosius žmones. Gal tas rojaus gyvenimas būtų išlikęs ir iki mūsų die-

ny, jei ne žmogaus paikumas sužinoti ir tai, ko nebūtinai reikia, kad būtų laimingas. Tada žmonės ir neteko rojaus. Norėjo per daug, tai nieko negavo.

Tas taikintina ne vien tik pasaulio sutvėrimo pradžioje, ne vieną kartą, bet gali tikti ir mūsų laikams. Kai prieš koki tūkstantį metų į Polinezijos salas atsikėlė žmogus gyventi, susikūrė nauja rasė, mišiny susikauzė (baltųjų) ir melanidų, ir ten pradėjo ro-

Moorea — gražiausia iš gražiausių

gitara, tik mažas, keturių stygų instrumen-tas) skambindamas, stebėti nuo kranto žuvų išdaigas. Skanus tas duomedis. Keptas žari-jose primena pyrago ir bulvių su sviestu mišinį. Dar kokoso palmės. Jų vaisiai viskam tinka, net pieną spaudžia. Iš kamieno ir la-pų galima pasistatyti namelį, stogą uždengti ir sau būtiną drabužėlį susilpdyti.

Žmonės gyvena dažniausiai mažais kai-meliais. Kartais tam kaimėly dar ir kinečio krautuvėlė ar suvenyrų pastogė turistams. Su-venyrai — daugiausia karoliai iš koralų ir kriauklių geldelių, medžio drožinių.

Tahitiečių nameliai nedideli, iškelti ant kuolų, kartais bambuko sienom, dažnai vietoj langų užtraukta spalvota marška, palmių la-pų stogais. Netoliese prie medžio prižišta tam-posi juoda kiaulė, aplink kapstosi kelios viš-tos, pavėsy žiovauja bedarbis, nežinia kam laikomas, šunelis.

Laimingi žmonės

Nedaug ko turi žmonės, bet jiems to už-tenka, laimingi, patenkinti. Laimingesnių žmonių neteko sutikti. O kai laimingi, tai ge-ri ir draugiški kitiems, broliški. Ko mažiau-sia pykčio ar nėsantaikos. Ne tik tarp savęs, bet tokia pat atvira širdim žiūri ir į kiekvie-ną atvykusį. Iš pirmo žvilgsnio atrodo rūš-tūs, bet tik taip atrodo. Pirmieji pradės kal-binti nepažįstamąjį, šypsotis. Mėgsta puošti gelėmis. Ne tik moterys, bet ir vyrai dažnai ant galvos dėvi baltų gėlių tiaras. Moters be-raudono hibisko ar kitos gėlės plaukuose ne-

(Nukelta į 4 pusl.)

POLINEZIJOS PAVĖSĲ

(Atkelta iš 3 psl.)

pamatysi. Geri laiptotojai į medžius ir dar geresni jūrininkai. Plaukioja mažais laiveliais, o kad bangos jų neapverstų, prie laivelio pritaisyta iš vienos pusės gan toli atsikišusi atrama. Vyrai gerokai panašūs į mongolus, bet moterys kažkodėl tų bruozų turi mažai ir daugumoj tikros gražuolės. Neaukšto ūgio, stipraus sudėjimo, vyresnieji linke nutukti. Juodais plaukais. Jaunų merginų eisenoj daug lengvumo, grakštumo. Pagal Krėvę būtų galima pasakyti, kad žingsnį žengė — kaip gulbelė ėjo.

Eini per jų tylų, ramų kaimelį, susitinki ką — būtinai pasveikins tave. Savo kalba: "Iarana". Tada pasitaisys ir pridės prancūziškai "bon jour". Kas antras ar trečias dar sustos ir išties ranką pasisveikinti. Tuo pat juokiasi, kalbina. Pradėsi su juo šnekėti, pasiūlys tau apsilankyti jo vargingoj, bet švarioj trobelėj, parodys tau savo trijų mėnesių vaiką. Džiaugsmas, pasidalintas su kuo nors, didėja. Pavaišins apelsinų, kokoso ir dar kažkokių vaisių sunka. Jei neskubi ir pagyrei jo naujagimį, tai atsimins, kad turi vietinio, vie-

Bora - Bora su debesų kepure

nintelio bravo Biere de Tahiti Manuia a-laus. Alus tikrai geras, kaip birženų. Jo moteriškė, tau išeinant, už ausies užkū raudoną žiedą.

Tas pats ir su vaikais. Būrelis nuogų vaikų kapstosi pajūry, bet pamatę praeinančią

"etrangere", atbėgs ir išties smėlėtas letenėles.

Kaip gali tokių žmonių nepamėgti, kaip gali paskui nepasileisti tokio nuostabaus, nesugadinto, natūralaus žemės kampelio?

Atvyko modernūs žmogus, atvežė civilizuotų blizgučių. Kai kas patiko ir jiems. Pavyzdžiui motociklas. Dabar pasidarė šeimos idealas turėti tokį tratalą. Reik ar nereik, bet, gėlių glėbį priskynusi, taji išradimą užsėdusi, mergina zuja kelis kart aplink salą.

Gerai daro prancūzai, kad nebando "primitivijų" mokyti, šviesti, kad nesikiša į jų gyvenimą. Galima būtų tikrai juos sugadinti. Tačiau prieš prancūzus vieną skundą turi tahitiečiai: anksčiau elgėsi ir rėdėsi labai padoriai, bet atvykę prancūzai įsakė moterims žymiai daugiau prisidengti... Kito skundo "imperialistams" jie neturi.

Gyvenimiškų problemų pas juos ko mažiau. Jiems viskas juokinga pačia geriausia, pavydėtina prasme. Club Méditerranée pareigūnai, naujai atvykusiems vasarotojams aiškina apie vietinius žmones, kraštą, girdint ir juokiantis patiems tahitiečiams: "Šitie žmonės auksiniai, geriausi pasauly, bet jie dirbti nei nori, nei moka. J'e čia pas mus dirba ne dėl pinigų, o kad jiems malonu čia būti, mašytis, sutikti naujus žmones. Mes nežinom, kiek iš jų dirba, kiek šiaip sau stum-

žosi. Dažnai net pinigų nenori priimti. Mes juos mėgstam, jie mus. Sugalvos ką, tą pačią minutę mes sriubą virė ir išeis į jūrą pabraidyti. Ten, kur jie tvarko, negalima niekuo pasitikėti. Jei jiems koks darbas nepatinka, jie jį atidės rytojui. Rytoj vėl bus rytoj. Štai paštas: laiškas į Los Angeles gali nueiti per tris dienas, gali ir per tris savaites, tris mėnesius ar net metus. Žiūrint, kada tahitiečiams patiks laiškų maišą pakrauti į lėktuvą".

Tai buvo teisybė: sau išsiųstą, pasitikrinimui, oro paštu atviruką gavau maždaug po trijų mėnesių. Kiti mano draugai dar negavo. Kai kas gavo ir po trijų dienų.

Toliau mums aiškino: "Sekmadienį čia bus futbolo rungtynės. Mūsų salos komanda žais su Raiatea. Neduok Dieve, kad mūsiškiai laimėtų. Tada visa sala tris dienas švės, gers, šoks, mėtysis nuodėgiliais iš to džiaugsmo, ir niekas neateis dirbti. Jūs būsite alkani."

Ėjom žiūrėti tų rungtynių. Kaip i lietuviškus atlaidus suplaukė, sugužėjo visi dideli ir maži. Net kates prisirišę atsivedė į aikštę. Žaidėjai bėgiojo sušilę, publika kaukė, mėtė i svečius žaidėjus bananus, po aikštę maišėsi ne tik šunys, bet ir vištos su gaidžiais. Rungtynės baigėsi ne taip jau prastai mums: lygiomis. Kitą dieną mes nebuvom alkani.

Dar žinome tokią istoriją: prancūzai pa-

noro gerą padaryti, pasiūlyti geriau ūkininkauti. Reikia tam mokyklos — ją įsteigė. Moorea saloj pastatė modernius rūmus, nudažė raudonai stogą, iškėlė vėliavą ir paskelbė mokinių priėmimą. Ilgai laukė mokinių, bene kelerius metus. Nesulaukė. Tahitiečiams tokia mokykla irgi juokingas dalykas: juk medžiai auga ir be jokio mokslo, o pradėti kirsti palmes ir sodinti morkas ar ką, tai reikš sunkų darbą. O kam iš viso to reikia? Prancūzai buvo iš kažkur importavę mokyklai mokinių, bet ir tie, sako, išbėgiojo. Dabar ir nežino, ką su puošniais rūmais daryti.

Civilizacija vis vien savo daro. Viena senutė mūsų būrelį kalbėjo: "Kai aš buvau maža, mes džiaugėmės, kad galėjome svečiui ką nors duoti ar padaryti. Pinigo jokiu būdu mums neįsiūlydavo. Dabar vaikai, kai jiems kas duoda pinigą, jau jį priims. Jų vaikai jau paprašys, o vaikų vaikai neprašys, bet patys pinigą paims."

Tai ir kyla nelinksmas klausimas: kaip ilgai tas gamtos rezervatas, draustinis išilaisys?

Visos nuotraukos autoriaus

Tahitiečių kaimelis

Tahitiečiai šokti mėgsta

Per tiltus ir tunelius riedant

(Atkelta iš 3 psl.)

ėmęs tariamai istorinį ar legendinį rėmą, autorius tuo būdu pristato su savotiškai klasikinė ar archaizme pakrova, tačiau ją perskverbia modernia išraiška ir temperamentu, staigiais lūžiais, kontrastais — ir dalimi pozos. Žinoma, šio pastarojo bruozo ateityje Bičiūnui teks išsizadėti. Taip pat tokiame ilgesniame kūrinyje vedamąją giją būtų galima išvingiuoti pastebimiau. Iš dalies atrodo, kad lyg norėta padidinti individo problemą visuomeninėje sąrangoje, ar net dabarties sąvartose, bet galima daryti ir kitokių išvadų: pavyzdžiui, eilėraščių pažiūrėti kaip į epinį kūrinį, kada poetas nori atpasakoti tikrą ar įsivaizduotą epizodą, surišta ar nesurįštą su kurios nors idėjos pravedimu; gal norėta kiek ironiškai atskleisti tiesos reliatyvumą ir nesučiūno piamumą: "Anuo metu Nietzsche ir Tiesa ir Kristus susitakė". Beje, toks sakinytis stiliaus atžvilgiu gali būti ir iš prozos veikalo. Tad tektų pasvarstyti, kaip išlaikyti poezijos lygmę. Po šių žodžių derėtų pridurti, kad užmojį R. Bičiūnas turėjo erdvių ir idomų.

"Tiltai ir tuneliai", kartą įgavę knygos pavidalą, šiuos autorius jau įpareigoja. Kaip atrodo iš jų pasisakymų, noro ir ryžto jiems netrūksta. Dabar beliktų laukti prasiveržimų. Tuo tarpu vieną kurį išskirti, kaip visus kitus pranokstantį, dar būtų anksti, nors atrodo, kad vienas kitas turi poetinių jėgų — kopti. Pakeliui reiktų porą dalykų pridėti. Vienas iš jų būtų dėmesys formai, kokia ji bebūtų, nes su senkančiu žingsniu jau į jų eilėraš-

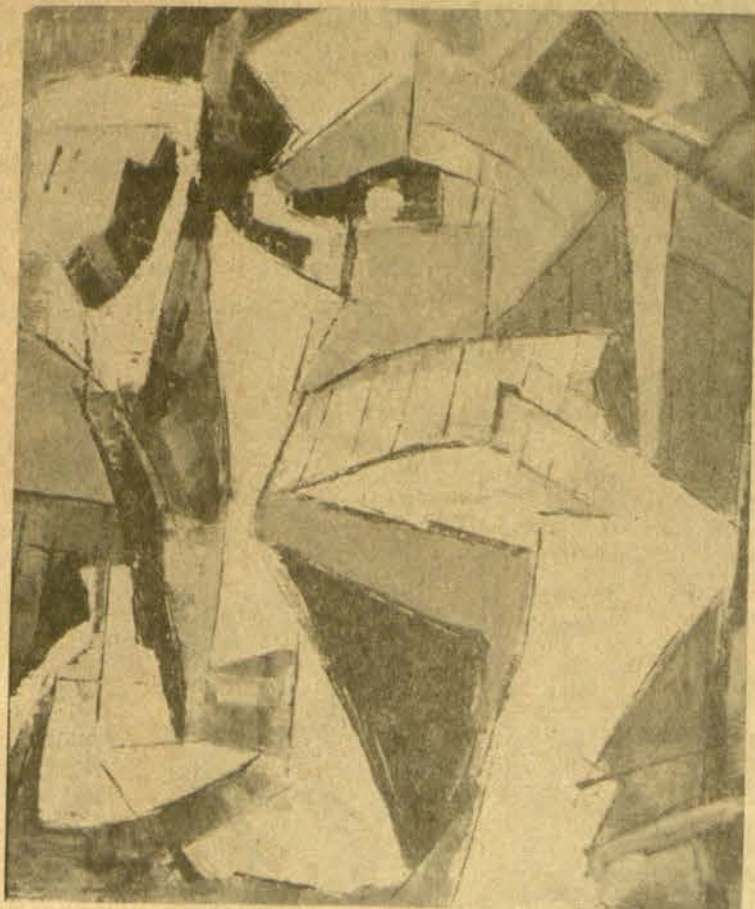
čius nebus žiūrima kaip į "ne-drąsius pirmuosius bandymus" (taip rašoma įžangoje), o jau kaip į rimtesnę pastangą. Antras dalykas būtų kalbos, kaip poetinio instrumento, prusinimas, įvairinimas ir tobulinimas.

Tuo tarpu belieka visai nuširdžiai pasidžiaugti: ir vėl metūgės!

Malonu ir tai, kas dešimtį jaunų autorių po vienu sparnu subūrė — "Ateitis". Tai gal ir nuosekli, atsiminus, kad "Ateitis"

nuo pirmų dienų buvo lyg šiltadaržis naujiems lietuvių literatūros daigams. To žurnalo skiltyse pirmus savo eilėraščius pasiskelbė Faustas Kirša, Jonas Aistis ir daugelis kitų; ant tvirtesnių kojų ten atsistojo tokie rašytojai, kaip Putinas, Juozas Grušas, Juozas Paukštelis ir dar ne vienas. Taigi graži tradicija neišblėso ir už jūrų marių.

TILTAI IR TUNELIAI. Jaunųjų poezijos rinkinys. Eilėraščiai: Remigijaus Bičiūno, Jurgio Bradūno, Indrės Damušytės, Kestutis Gaidžiūno, Marijos Kvietkauskaitės, Miroslavo Pakalniškio, Terešos Pantienienės, Ramūnės Sakalaitės, Laimos Švėgždaitės ir Alodono Zailskaitės. Išleido "Ateitis" 1969 m. Literatūros serijos leidinys Nr. 2. Viršelis Giedrės Zumbakienės. Antologija 125 psl., kainą \$2,00, gaunama "Drauge".

Adolfina Zubienė

Iš jungtinės JAV ir Kanados lietuvių dailės parodos, įvyksiančios Čiurlionio galerijoje, Chicagoj, vasario 14-22 d.

Senamiestis (aliejus)

Jungtinė lietuvių dailės paroda Chicagoje

Čiurlionio galerijos direkt. P. Aleksos atsakymai į klausimus

— Girdėjom, kad rengiate didelio masto dailės parodą. Norėtume daugiau apie ją sužinoti?

— Taip. Šiais metais užsimezjom rengti didesnio masto bendrą parodą, kuri apima Šiaurės Amerikos, t. y. JAV ir Kanados lietuvių dailininkus. Parodoje dalyvauti užsiregistravo 49 dailininkai su 95 darbais.

— Idomu, kokios dailės šakos ir stiliai bus atstovaujami parodoje?

— Kaip ir visada, gausiausiai pasireikš mūsų tapytojai su savo realia tapyba. Be to bus grafikos, kolažų ir skulptūros darbai.

— Kuo ši paroda skiriasi nuo kitų eilinių bendrų parodų?

— Šį mėnesį vykstanti paroda mus visus simboliškai sujungia, parodo mūsų dailininkų visuo-

meniškumą ir bendras pastangas puoselėti dailę išeivijoje. Šią parodą dedikuojam Vasario 16-tai.

Parodoje dalyvauja visų dailės sričių, stilių ir įvairaus amžiaus dailininkai. Be to, šios bendros parodos tikslas yra paskatinti bepradedančiuosius, paremti pažengusius, pasimokyti iš patyrusių. Taip pat reikia paminėti, kad bus skiriamos premijos už geriausius darbus, nepaisant meninio stiliaus.

— Kada ir kur paroda įvyks?

Kas ją rengia?

— Parodos atidarymas įvyks š. m. vasario mėn. 14 d. šeštadienį, 6:45 v. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, Chicagoje, ir tęsis iki vasario 22 d. Parodą rengia Čiurlionio galerijos direktorė.

1970 Plymouth - Duster

Plymouth Valiant Duster 2-Door Coupe

Kaina nuo \$1,995.00

25 mylias su vienu galionu

PLYMOUTH, VALIANT-BARRACUDA, ROAD RUNNER, G.T.X, FURY-DUSTER

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

4030 ARCHER AVENUE — PHONE VI 7-1515

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telet. — CA 5-7252

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

J. LIEPONIS

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadeniais nuo 12 iki 5 val. vtk.

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH \$10,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year-in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

4 3/4%

Passbook Savings Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid

as of: Mar. 31 — June 30 — Sept. 30 — Dec. 31

5%

6 or 12 MONTH \$5,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year-in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
2212 W. CERMAK RD.
Chicago, Ill. 60608
Vtrginia 7-7447
PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

ARIJŲ IR LIETUVIŠKŲ DAINŲ LENKTYNĖS

Aldonos Stempužienės režitalis Chicagoje

BALYS CHOMSKIS

Kuomet esi girdėjęs daug kartų dainininką operoj, koncerte ir pakartotinai namuose jo plokštes, tada įsikala atmintyje lyg tam tikra muzikinė figūra, sukurta iš balso spalvos, technikos, muzikalumo ir iš įvairių detalių, kurios pasilieka ilgai galvoje kaip daugybės lentelė. Atsidūrus vėl koncerte, savaimė auga klausimas: ar bus kas nors naujo, ar tik seno pakartojimas, savaimė lygyje, ar ne? Visa tai, einant į koncertą, labai intriguoja, ir linki širdyje solistui laimės.

Aldona Stempužienė pradeda rečitalį vasario 1 d. Jaunimo centre Mozarto "Alleluja", parodydama vokalinę discipliną ir muzikalumą. Piano yra ekspresyvus ir dinamiškai puikiai keičiamas. Maždaug tokia muzikine nuotaika ir forma skamba ir Montiverdi "Quattro canti" ir Rossini "Non, più mesta" — išlygintu stiliumi šiltai intymiai.

Tačiau žmogaus balsas yra kūdikiško trapumo instrumentas, kurį reikia nuolat maitinti kažkokia stebuklinga formule. Jei dainininkas ilgai lavinasi piano srityje, ir, sistemingai dirbdamas, pasiekia, kaip Stempužienė, puikių rezultatų, tai, žiūrėk, forte netenka platumos ir išraiškos. Tokie ženklai pasirodė Donizet-

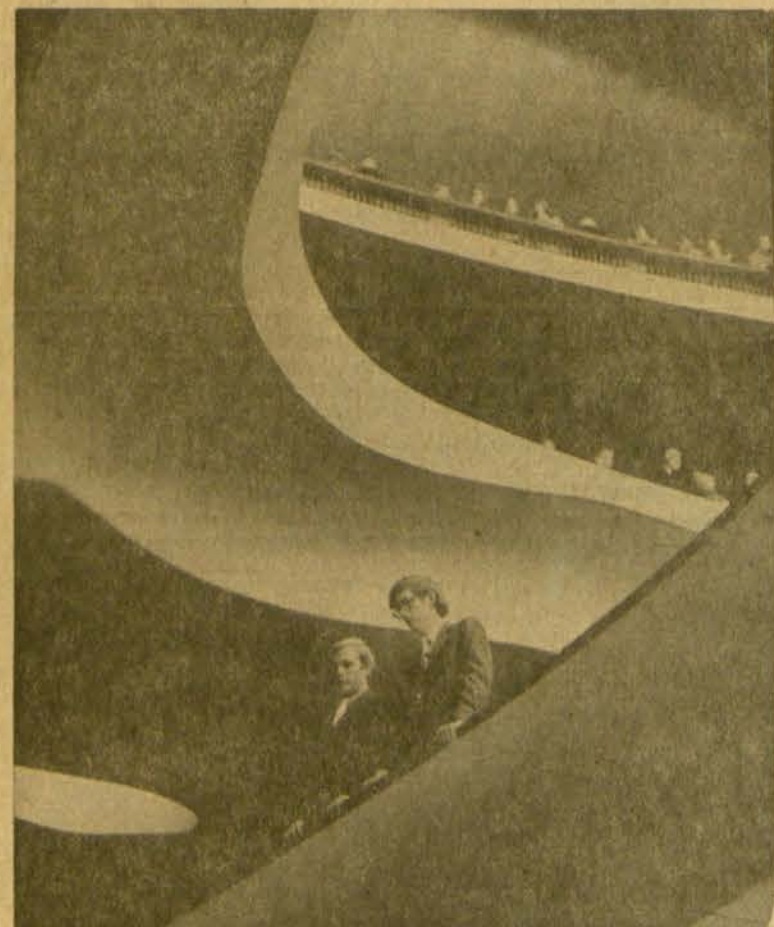
ti, Ponchielli ir ypatingai Verdi "La Forza del Destino" dramatinio soprano arijoje. Viskas padaryta, visko yra, bet nėra vokalinio "kūno ir kraujo".

Ald. Stempužienės lyrinis mezosopranas, technika, frazavimas daugiau randa išraiškos folklo- re, impresionistinė ir modernioji muzikoj. Jos pačios metų metais iškovotas meninis lygis stato ir tam tikrus reikalavimus.

Lietuvių trijų generacijų kompozitorių grupė šiame rečitalyje pristatyta rimtoje meninėje formoje. Iš Banaičio liaudies dainų plaukė lyrizmas, nuoširdumas ir paprastumas, o Jakubėno "Gėlė iš šieno" surasta gana originali interpretacija.

J. Švedo trys maro posmai iš K. Bradūno poemos "Maras" yra išpūdingas, vidinio konflikto kliedėjimas, išreikštas spalvinga muzikos technika, kurį solistė atlieka efektingai, nugalėdama sunkų ir rizikingą melodinį derinį. V. Montvilos rugiapiūtės dainose Stempužienė puikiai suranda tembrinę, savotišką spalvą tarp modernaus akompanimento ir liaudies dainos.

Solistei akompanavo Darius Lapinskas. Koncertą ruošė ateitininkų meno draugija "Satrija".

Detalė iš Metropolitan operos foje New Yorke. Nuotr. V. Maželio

GEROS NAUJIENOS AUTOMOBILIŲ

pirkėjams
savo giminėms Lietuvoje ir USSR.

!!!

MES KAIP TIK GAVOME LABAI MAŽĄ
KIEKĮ NAUJAUSIO MODELIO
ZAPOROZEC ZAZ 966
(43 arklio jėgų)

KAINA \$1850.00

Užsakymus priimama tik iki VASARIO 28 D.

Kas pirmas ateina — tas bus pirmas patarnaujamas.

Skubėkite su savo užsakymu — Pristatymas garantuotas.

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH NEW YORK, N. Y. 10003

Tel. — 212-228-9547

Arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street
Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: (215) WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION
45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036
Tel.: (212) CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL

AGENCY

1776 Broadway

New York, N. Y. 10019

Tel.: (212) 581-6590 — 581-7729

SUSITIKIMAI SU BROLIAIS PABALTIEČIAIS

(Atkelta iš 2 pusl.)

— Prancūzijoje ir Ispanijoje. Galima prisiminti ir Adoma Mickievičių ir daug kitų...

IVASK: Bet tai buvo savanoriška egzilė.

GEORGE: Tiesa, bet vis tiek ne savo kraštas. Savotišku būdu kiekvienas kūrėjas avangardistas gyvena nuolatinėje egzilėje... Man atrodo, kad egzilė kūrėjams atveria nesuskaitomas galimybes.

IVASK: Leidyklos ir skaitytojai išnyksta. Kūrėjas negali kurti be auditorijos.

VALGEMAE: Kada gimtajame krašte atmosfera, kad ir skausmingai liberalėja, egzilėje ji vis labiau konservatyvėja. Čia savo bendruomenę eksperimentuoti jau beveik neįmanoma. Nebėra nei atmosferos, nė bazės.

V. NOLLENDORFS: Konferencijos, kaip šioji yra labai svarbus dalykas. Duoda įkvėpimo ir impulsų kurti. Gal jaunesnės kartos jau ir nebekurs gimtąją kalbą? Bet juk ir mes patys dar nesam seni... Tiesa, auditorija mažėja, bet gal mes turėtumėm pasidaryti savotiškais trubadūrais — nelaukti leidėjų, o nešti kūrybinį žodį tiesiog į mases. Mums reikia jaunos auditorijos. Gal reikia pradėti kurti gyvu žodžiu pristatytą literatūrą. O ar mus kada krašte spausdins — abejotina...

IVASK: Rašytojas negali kurti praradęs sąlyčio su gyvąja publika... Čia spausdintos knygos vis dėlto į kraštą pamažu grįžta. Sovietinė Estijoje išleisti Marie Under eilėraščių rinkiniai, keli Ristikivi romanai ir dar keletas čia parašytų veikalų...

SILBAJORIS: Mariaus Katilės knygų geriausia romanas "Miškais ateina ruduo" prieš keletą mėnesių jau išleido ir Lietuvoj...

A. ANTANAITIS: Išleido ir Tysliavos ir F. Kiršos poezijos rinkinius. Spausdino K. Ostrausko dramą "Zaliojo lankelė", A. Mackaus ir J. Meko eilėraščių pluoštus.

G. SALINS: Norėčiau iškelti geros ir pilnos literatūrinės istorijos išleidimo klausimą. Gimtajame krašte leidžiamos yra arba nepilnos, arba labai sufalsifikuotos. Mes čia turime būrį specialistų akademikų. Jie puikiai rašo, bet tautinių literatūrų srity neturi pakankamo pasiruošimo, negali šiandieninės literatūros įstatyti į tinkamą istorinę perspektyvą. Reikėtų duoti stipendijas jauniems akademikams specialiai tam reikalui pasiruošti.

IVASK: Liūdna, kad mūsų jaunieji akademikai nėra tąja kryptimi padiršinami... Knyga, kurią apie egzilės lietuvių rašytojus anglų kalba paruošė R. Silbajoris ir kurią išleis Oklahomos universitetas, atrodo bus pati pirmoji, kuri egzilinius rašytojus pristatys tokiam sofistikotame kritikos laipsnyje angliškajam pasauliui...

VALGEMAE: Estai turi stipendijų fondą ir siunčia jaunus akademikus specialiai į Helsinkio universitetą Suomijoje, kad ten jie studijuotų estų istoriją ir literatūrą. Jie ten pasisemia tikrai daug žinių, bet kada tik jas rimtai ir objektyviai panaudoja, sakdami tiesą apie nepriklausomojo laikotarpio arba egzilų literatūrą, visa egzilinė estų spauda atsistoja piestu, juos net komunistais apšaukia. Atrodo, kad tiesias žodžio niekas nebenori girdėti.

(Atsiranda daug pritariantčių. Situacija, pasirodo yra ta pati ir latvių ir lietuvių populiariosios spaudos atžvilgiu. Vienašališkumas kūrybos vertinime pripažįstamas kaip viena iš priežasčių, atbaidančių jaunuosius skaitytojus.)

(Dar kalbama apie memuarinę literatūrą.)

LAABAN: Memuarų estai egzilėje išleidžia labai daug, bet tie memuaristai, kaip taisyklė

turi labai "rinktinę" atmintį: iš jos atrenka tik dalykus, tinkančius vienam kurpaliui...

(Bekalbant apie panašių konferencijų reikalingumą, ateina ir uždarymo metas. Jau laukia automobiliai, lėktuvai, darbas... Dar geriau sakant — nelaukia. Tenka išjungti į pačią nemaloniausią pareigą — atsisveikinti...)

Konferencija buvo pavyzdin- gai pravesta ir tvarkoma. Temų pasirinkime dalyviai turėjo didelę laisvę, tačiau apamai tematika buvo gana įvairi, kad ir be griežtesnio sistemingumo. Referentų amžius — tarp 30 ir 45 metų su pora išimčių į vieną ar kitą pusę. Klausytojų tarpe (publika nebuvo kaip nors specialiai

kviesta) matėsi ir bene aštuonetas lietuvių studentų, veik visi jie buvo iš Chicagos. ata

SHAKESPEARAS CHICAGOJE

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Anglų didžiojo dramaturgo William Shakespeare (1564-1616) paskutinis veikalas "The Tempest" ("Audra") nuo sausio 27 iki vasario 22 d. yra vaidinamas Chicagos naujai įsisteigusiam profesionaliniame Goodman teatre.

"The Tempest" yra šio genialaus poeto-dramaturgo pats paskutinis, trisdešimt septintas scenos veikalas, kuriame, Shakespeare raštų žinovi mano ir spėja, kad šiame veikle, pats autorius atsisveikindamas su scena ir plunksna, daugiausiai atskleidžia savo, kaip rašytojo autobiografinių bruožų. Šis veikalas parašytas ne Londono Globe teatre, bet karaliaus Jokubo I dukters Elzbiotos vestuvių proga, pirmą kartą buvo suvaidintas karaliaus rūmuose 1613 m.

Veikalas pasižymi ne tik tiktai poetiškumu, bet taip pat laiko, vietos ir veiksmo tampumu, kurį galima pavadinti labiau

William Shakespeare

gražia pasaka, negu realistine tragikomedija. Pagrindinė šio vaidinimo tema yra vienos karališkos šeimos susitaikymas. Vienoje saloje, jau dvylika metų gyvena Milano kunigaikštis Prospero su savo dukra, neteisėtai brolio išvarytas iš savo kunigaikštijos. Antonio, jo brolis, užėmęs sostą, su Neapolio karaliumi išplaukia į Viduržemio jūrą, o Prospero, būdamas burtininkas

ir viską žinas, sukelia jūroje audrą ir jo brolis su visais palydovais atplaukia į tą pačią salą ir čia įvyksta šeimos susitaikymas ir legalus sosto atgavimas.

Kaip kiti Shakespeareo veikalai, taip ir šis "The Tempest" yra jam charakteringas. Jo dramatinis pasaulis yra daugiasluoksnis, apimamas įvairių priešingų elementų. Gausus veikėjų įvairumas susidaro nuo karalių, princų, kunigaikščių iki juokdario, girtito tarno, laukinio ir deformuoto vergo. Neužtenka autoriui realių veikėjų, dar pasi- šaukiamos geros, pasakiškos dvasios, Shakespeareas meistriškai naudoja įvairių profesijų ir luomų žmones ir su nuostabiai giliu supratimu atvaizduoja jų skirtingus požiūrius.

Manoma, kad pagrindinėje "The Tempest" veikėjo rolėje Prospero, autorius atvaizduoja pats save kaip poetą ir rašytoją. Manoma, kad sala, perkeltinė prasme yra jo dramatiškasis pasaulis, o jis yra jos valdovas-rašytojas, savo įkvėpta vaizduote valdąs šios salos gyventojus -veikėjus. Ir šiam aiškinimui yra

(Nukelta į 6 psl.)

ANNOUNCING NEW HIGHER INTEREST ON SAVINGS

6%

PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5³/₄%

PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$1,000. OR MORE, 1 YEAR MATURITY

5¹/₄%

PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$1,000. OR MORE, 6 MONTH MATURITY

5¹/₄%

PER ANNUM

90 DAY NOTICE GOLD EAGLE PASSBOOK ACCOUNT \$50.00 MINIMUM

5%

PER ANNUM

REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

Interest is compounded daily and paid quarterly on all accounts. Standard Federal pays the highest legal rate of interest on all savings. Deposits received by the 10th of any month earn from the first of that month. Deferred Income Certificates are available at rates of 6%, 5³/₄%, and 5¹/₄%.

PASSBOOK AND
CERTIFICATE SAVINGS
INSURED TO \$20,000

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago

ASSETS OVER \$141,000,000.00 RESERVES OVER \$12,400,000.00 (more than twice legal requirements)

4192 Archer at Sacramento, Chicago, Illinois 60632, Phone:

HOURS: Mon., Thurs. 9 a.m.-8 p.m. Tues., Fri. 9 a.m.-4 p.m. Sat. 9 a.m.-12 noon Wed.- no business transacted

• "AIDAI", 1969 m. gruodžio mėn. Nr. 10, Mėnesinis kultūros žurnalas. Leidžia lietuviai pranciškonai. Redaguoja Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122. Administruoja Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Siame numeryje ypač aktualus Juozo Girniaus straipsnis *Mišrių šeimų "tikrovė"*. Į šią problemą autoriaus pažūrėta labai blaiviai, bet kartu ir su dideliu rūpesčiu, bandant įprastinėm savo kom išskirti ir visai naujo turinio.

Poezijos mėgėjai ši kartą bus tikrai vertinga dovana — du puslapiai naujausių Antano Jasmano eilėraščių. Apie iškilusius šių dienų Pietų Amerikos romanistus rodo Birutė Čiplieskaitė, duodama čia pat vertime ir Jorge Luiso Borges ir Julio Cortazaro kūrybos pavyzdžių. Supažindinama su jauno Lietuvoje dabar besiraiškančio poeto A. Mikutos kūryba. Ilustracijai duodant ir puslapį jo eilėraščių.

Baigiamas prof. Z. Ivinskio straipsnis apie Liublino uniiją ir jos šėšėlius. Tai buvo, tur būt, pats įdomiausias ir akademiniams

istoriko svarstymais labiausiai paremtas straipsnis visoje mūsų spaudje, minint Liublino uniijos 400 metų sukaktį. O šio Z. Ivinskio straipsnio pačios baigminės mintys aktualios dar ir dėl to, kad jos meta žvilgsnį ne vien tik į praeitį, bet ir į lenkų — lietuvių dabartį, ieškant kaimyninių santykių problemos sprendimo šiuose laikuose ir ateityje.

Dail. Adomo Galdiko mirtis minima kūrėjo ir jo darbų nuotraukomis, o taipgi ir kondensuotai atrinktu dail. Viktoro Vizgirdos žodžiu.

Apžvalginėje žurnalo dalyje gana plačiai aprašomas ir įvertinamas praėjusių metų pabaigoje įvykęs Mokslų ir kūrybos simpoziumas, rašoma apie Kanados Lietuvių katalikų centrą, apie mirusį prof. dr. Pr. V. Raulinaitį, apie muziką Bronių Budrūną ir jo kūrybą, apie žydų kilmės žymų rusų poetą O. E. Mandelšteiną, nukankintą komunistinės santvarkos vergų stovyklose. Vlada Kulbokas itin plačiai ir kruopščiai recenzuoja premijuotą J. J. Gaudos romaną "Lėpsnos ir apmaudo asociai", nepagalėdamas jam ir gana kietos kritikos žodžių, ypač kre-

piant dėmesį į rašytojo pagrindinį instrumentą — kalbą.

• Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, JAV LB Kultūros fondo leidinys Nr. 38. Lietuvių fondas šios knygos leidimą paremė 500 dol. suma. Ilustravo dail. Zita Sodeikienė. Spaudos darbus atliko M. Morkūno spaustuve Chicagoje 1969 m. Tiražas 1000 egz. Kaina didelio formato 30 psl. spalvotomis iliustracijomis: kaina \$3.00, gaunama "Drauge".

Išleistas "Saunus penketukas" yra viena iš trijų JAV LB švietimo tarybos 1965 m. surengtame apysakų jaunimui konkurse premijuotų knygų, taikoma specialiai mokykliniam jaunimui.

Švaistas pasakiošios tikrovės rėmuose čia mezga nuotykius po nuotykių, situacijas po situacijų, tad reikia tikėtis, jog knyga jauną skaitytoją patrauks.

• LAISKAI LIETUVIAMS, 1969 m. lapkričio — gruodžio mėn. Nr. 10. Adresas: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata \$5.00.

Naujame žurnalo numeryje tęsiame pokalbį su kardinolu Suenu, kur jis dėsto savo mintis apie Bažnyčios vienybę Vatikano II dinamikoje. Duodamas William M. Barbieri poetiškas tekstas apie Eglutę, išverstas lietuvių kalbon Alg. Kežio, SJ. Jo nuotraukomis yra iliustruota ir visa senesniai išėjusi knyga "Sidewalk", iš kurios paimtas ir čia skelbiamas vertimas.

Patraukli staigmena yra minytis ir svarstymai kunigo "šokuputos Lietuvos pavadinti "Mėlės himnu". Apie religinį meną kalba sesuo Mercedes ir visa kita žurnalo medžiaga yra sumani atrinkta ir esetiškai puslapiuose išdėstyta. Numeris iliustruotas daugiausia Algimanto Kežio, SJ, nuotraukomis.

Nuo 1970 metų pirmo numerio "Laiskus Lietuviams" pradeda redaguoti tėv. Juozas Vaišnyš, SJ, šį žurnalą jau redagavęs 1950-1963 metų laikotarpiu.

• Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASITJE. (Santykių su mūsų kaimynais lenkais) 1569-1969. Chicago Lietuvos literatūros draugijos leidinys 1970 m. Atspaudas iš "Naujienų" 1969 m. gruodžio 1-15 d. atkarpos. Spaudė "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60603. Leidinys 84 psl., kaina \$1.50. Tai Liublino uniijos 400 metų proga įvairūs autoriaus svarstymai apie lietuvių — lenkų santykius šimtmečių slinktyje.

• Filatelystų dr. jos "Lietuva" BULETENIS, 1970 m. sausio mėn. Nr. 1 (136). Redaguoja ir spaudos darbus atlieka Eugenijus Petrauskas, 7742 So. Troy

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams rėmai — metalu aplieti rėmai. 2400 So. Oakley Ave., Chicago Tel. Virginia 7-7258-59

SKIP'S Self Service LIQUOR STORES

- 1) 5515 SO. DAMEN AVE.
 - 2) 5996 SO. ARCHER AVE.
- All Phones WA 5-8202
- Telef. — 735-2345
WHITE CROWN ALCOHOL	Fifth \$5.19
V.S.O.P. COGNAC	Fifth \$4.98
Bottled in France	
GIN & VODKA	Quart \$3.39
	3 for \$10.00
STRAIGHT BOURBON 90 Proof	Quart \$4.49
FULL LINE Of Prepared COCKTAILS	each \$2.98
CALIFORNIA BRANDY	\$3.79
	3 for \$10.50
BEAM COLLECTOR BOTTLES, now only	\$9.95
CALIFORNIA CHAMP.	Fifth \$1.69

Meribota garantija: iki susidevėjimo. Ratlankiai (wheels) Taip pat atliekama ratų reguliavimas ir balansavimas (Wheel alignment and balancing). Stabdžiai (Brake service), motoro regul. (Tune up), keičiamos dalys, alyva, tepimas, kt. pataisymai.

Country Auto & Tire Service
2423 W. 59th Street, Chicago, Illinois
Telef. — GROVEHILL 6-7777

Val.: kasdien 7 v. r. — 7 v. v., šešt. 7 v. r. — 3 v. p.p. Sekm. uždaryta. Kitu laiku pagal susitarimą.

Savininkas MIKAS CESAS

LIETUVIŲ STAIGA ROOSEVELT FURNITURE CO. F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS 2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirtad. 9-9 val.; antrad., trečiad. ir šeštad. nuo 9 iki 6 val. sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

Kultūrinė kronika

• "Books Abroad" tarptautinė literatūros premija bus paskirta pirmą kartą vasario mėn. 6-8 d. Premija yra 10,000 dolerių. Jury komisija savo sprendimą paskelbs Oklahomos universitete, Norman, Oklahoma. Kaip žinome, Oklahomos universitetas ir leidžia pasaulyje plačiai žinomą literatūros žurnalą "Books Abroad", kurį redaguoja jau pokario šimtykštis jaunosios kartos estų poetas ir Oklahomos universiteto profesorius Ivar Iyask. Daugiausia jo rūpesčiu ir buvo įsteigta šitoji "Books Abroad" tarptautinė literatūros premija. Savo pasauline apimtimi, o ir pinigine suma ji dabar yra daugeriopa brames kone garsiosios Nobelio premijos dyvny.

Pirmajai šio vardo premijai šiemet kandidatuoja 15 autorių (poetų, beletristų ir kritikų) iš dešimties įvairių kraštų. Štai tie "Books Abroad" premijos kandidatai: Conrad Alken, amerikietis, poetas, beletristas, kritikas; Jerzy Andrzejewsky, lenkas, novelistas; John Berryman, amerikietis, poetas; Jorge Luis Borges, poetas, kritikas, beletristas; Edward Braithwaite, indas, novelistas ir poetas; Rene Char, prancūzas poetas; Graham Greene, anglas, beletristas; Jorge Guillen, ispanas, poetas; Zbigniew Herbert, lenkas, poetas; Pierre Jean Jouve,

St., Chicago, Ill. 60652. Leidinio metinė prenumerata: draugijos nariams — \$4.00, kitiems JAV ir Kanadoje — \$5.00, Europoje — \$7.50, Pietų Amerikoje — \$7.50, Australijoje — \$10.00, atskiro numerio kaina 50 centų. Tai gražiai redaguojamas, filatelistas labai įdomus ir pravartus leidinys.

prancūzas poetas; Eugenio Montale, italas, poetas; Pablo Neruda, čilielis, poetas; Alexander Soženici as, rusas, beletristas; Giuseppe Ungaretti, italas, poetas; Francis Ponge, prancūzas, poetas.

Jury komisija yra sudaryta taipgi iš įvairių kraštų žinomų literatūrų, poetų, rašytojų, kritikų, literatūros profesorių.

• Lituanistika vasaros semestre (birželio 23—rugpjūčio 14) Ohio valstybiniame universitete, Columbus, Ohio. Bus dėstoma lietuvių kalba ir lietuvių literatūra. Lietuvių kalba dėstys D. Robinson, amerikietis, buvęs prof. A. Salio mokinių Literatūros kairse ekaitys prof. dr. Rimvydas Šilbajoris. Kursai registruotis reikia iki kovo 1 d. Registracijos biuras ir visą kitą smulkesnę informaciją galima gauti rašant: prof.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užaigų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
-Telef. PROspect 6-8998

Leon I. Twarog, Director CIC Slavic Institute, Dieter Cunz Hall of Languages, 1841 Millikin Road, Columbus, Ohio 43210.

• V. Falkenhans, Berlyno universiteto profesorius, M. K. Ciurlionio memorialiniam muziejui Druskininkuose prisuntė įdomių dokumentų fotostatų, liečiančių dailininko studijas Leipziger konservatorijoje.

WAGNER & SONS
Typewriters — Adding Machines — Checkwriters.
Nuomoja. Parduoda. — Taiso NAUJOS NAUDOTOS Vira 50 m. patikimas patarnavimas NAUJOJE VIETOJE 5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

MOVING
Perkrauste baldus iš arti ir toli.
A. BENIULIS
Chicago, Ill. 60629. Tel. RE 7-7083

Valentines

VALENTINO DIENA — VASARIO 14

Puikios kortelės — paprastos arba su sentimentaliais įrašais draugams, mylimosioms, giminėms, mokytojams, seselėms ir kt. Nuo 5 ct. iki \$1.50

Medžiaga iš kurios patys padarysite pakelius — VALENTINAS vaikams ir NORCROSS-RUST CRAFT kortelės.

DENNISON GAMINIAI ISDEKORAVIMUI * SEALS * KREPE POPIERIS ir kitoki įvairūs papuošimai tinkami VALENTINE proga padovanoti.

Mes aptarnaujame jau 45 metus.

IAMA STATIONERS
"THE SHOP U-NEED" "THE SHOP U-NEEK"
6305-07 So. Kedzie Tel. PR 6-9102
Dovanos, Kortelės, Knygos, Rašt. Reikmenys ir Dennison Prekės

LUIS AUTO REPAIR
6643 S. KEDZIE AVE., CHICAGO, ILL. 60629
TELEF. — 436-3699
KAROSERIJOS, SPARNŲ (FENDER) TAISYMAS IR DAŽYMO DARBAI Atliekami tiksliai ir nebrangiai. Savininkas Aloyzas A. Kuniskas

NAUJAI PERTVARKYTAS
DIAMOND HEAD
RESTORANAS & LOUNGE
PASICLO JUMS DIDELĮ PASIRINKIMĄ AMERIKIETISKŲ VALGIŲ
O JEIGU JUMS PATINKA EGZOTISKI VALGIAI, pasirinkite JAPONISKĄ MENIU.
Tropikiniai gėrimai — mūsų specialybė

Padavėjos apsirėngę "kimono" rūbais Jums ir jūsų draugams čia patiks sustoti prieš ar po teatro. Priešpiečiai (LUNCH) duodami nuo 11 val. ryto. Šeštadieniais atdara 4 v. popiet. Sekmadieniais 12 val. diena Pirmadieniais uždaryta. Dėl rezervacijų — TELEFONUOKITE 925-1678

Diamond Head
RESTAURANT & LOUNGE
3321 WEST COLUMBUS AVE. (Arti 79th ir Kedzie Ave.)
Savininkas Edmundas Mačiulis

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ STAIGA
ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirtad. 9-9 val.; antrad., trečiad. ir šeštad. nuo 9 iki 6 val. sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

Siuvimo Mašinos — Dulkių Siurbkliai

• BERNINA
• NECCHI
• ELNA
• VIKING
• PFAFF
• SINGER

ELECTROLUX
HOOVER
EUREKA
KIRBY
ROYAL
IR KT.

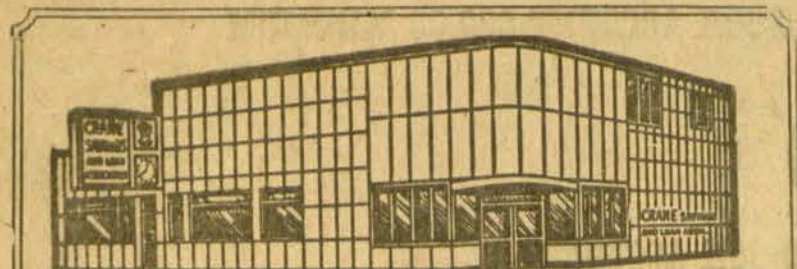
Parduodame, nuomojame ir taisome siuvimo mašinas, dulkių siurbklus prie namomais kainomis ir sąlygomis. Turime dalis. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose.

B and B DISTRIBUTING COMPANY
A to Z Sewing machines and Vacuum cleaners
4081 ARCHER AVE. (Prie California Ave.), Chicago, Ill. Tel. 927-4702
Vedėjas Arvydas M. DIKINIS

SHAKESPEARAS CHICAGOJE

(Atkelta iš 5 pusl.)
pagrindo, kadangi Prospero, būdamas kunigaikštis ir praradęs savo sostą, visur pabrėžia, kad jis yra knygos žmogus, labiau jį branginąs už savo kunigaikštiją. Ir kai jo vergas nori jį sunaikinti, savo draugams pirmiausiai liepia sunaikinti jo knygas, nes be jų jis yra tik tiktai kvailys.

Veikalo eigai slenkant prie pabaigos, Prospero pasakytas žodžiais, manoma, pats Shakespearas atsivėikino su scenos pasauliu. "Savo galingu menu aš galėjau aptemdinti vidurdienio saulę, suaukti audringus vėjus, sukelti karą tarp žalių jūros ir mėlynų skliautų, griauštiniui aš daviau ugnį, ir išroviau storą ažuolą jo paties žaibu, mano įsakymu kapai atiduoda savo miegančiuosius... bet savo tos magikos aš čia atsisakau. Aš sulaužysiu savo magišką lazdelę, pakasiu ją giliai žemėje ir dar giliau paskandinsiu savo knyga." Išplaukdamas iš tos salos, kurio-

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5 1/4% 4 3/4%

Mokamas už Vieną Metų Certificatą saskaitas Minimum \$5,000.00

NAUJAS ANKŠTAS DIVIDENDAS MOKAMAS IŠ MIESAVIMO SASKAITOS

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. IR KETVIRTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ANTRAD. IR PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Dar vis kaltama apie "Penkis stiprus turėtojus alkštą". Ši Algirdo Landsberg'o partizaninės temos drama, neseniai pastatyta. Dariusi Lapinskui režisuojant, Chicago's Jaunimo teatro žiūrovams paliko ilgai neišdydintą įspūdį. Spektakliuos buvusieji vis dar nuolat kalba apie šį mūsų jaunimo puikų pastatymą. Ne vienas vaidinimą matusių dar eitų jį pakartotinai, o nematęsi apgailestauja, kad dėl vieno ar kito priežasčių negalėję spektakliuosna ateiti. Tokios situacijos Chicagoje reikėtų dar bent vieno "Penkių stipulų" spektaklio. Teko nugirsti, kad apie dramos pakartojimą kada nors pavasarį jau ir galvojama. Taipgi pastatymu, atrodo, susidomėję Clevelando ir Detroito lietuviai. Tikimasi išvykti ir į šiuos miestus.

Ta pačia proga čia tenka suminėti, jog mūsų spektaklio recenzijoje ("Draugo" kultūrinis priedas, sausio 24 d.), aptariant jaunuosius aktorius, teks tą spaustuvę renkant, buvo perskita A. Barausko, vaidinuso partizana Leoną, pavadė. O jaunas Barauskas kaip tik ypač buvo šiame vaidmenyje apvaldes vyriškai griežta frazės niuansavima, suderintą su tikslu ir išieškotu judesiu.

• Pailikslinimas. Praėjusios savaitės "Draugo" šeštadieniniame priede (II 31) J. Dainausko straipsnyje rašyta, kad K. Zapkus yra pirmas lietuvis dailininkas, priimtas į Whitney Muziejaus New Yorke parodas. Tai ne tikslu. Pirmasis buvo Adomas Galdikas. Jo kūrinys "Degas ruduo" (Flaming Fall), tarpinir kaujant Feigl galerijai, buvo atrinktas amerikiečių akvarelistų parodai ir muziejaus patalpose kabėjo 1954 m. vasarą. Tą pavėkslą kiek vėliau nupirko lietuvių pranciškonai savo kolekcijai. Jis yra pieštas temperos dažais ant drobės. Dydis — 30 x 20 inč.

• Amerika domisi lietuviškom pasakom. Pereitų metų pabaigoje Holt, Rinehart and Winston knygu leidykla New Yorke, Chicagoje ir San Francisco išleido liaudies pasakų rinkinį *The Man In The Moon*, kurį parūšė Alta Jablow ir Carl Withers. Jame yra įdėtos ir dvi lietuvių liaudies pasakos, paimtos iš Manyland Books išleistos knygos *Lithuanian Folk Tales*. Knygos redaktoriai praneša, kad lietuvių pasakos yra susilaukusios labai didelio susidomėjimo, nes jos, būdamos antikinės, savo dvasia esančios labai artimos moderniško pasaulio dvasiai.

• Br. Railos knyga "Dialogas su lietuviškom" greitai laiku išleidi Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Kaip žinoma, ankstesnioji Br. Railos knyga "Lauimiu juosta" buvo viena iš nedaugelio mūsų vadinamų bestsellerių, jos 1300 tiražas buvo išpirktas per trejetą mėnesių.

• Apie Manyland Books išleidi žinoma kun. Vytauto Bagdavičiaus veiklą *CULTURAL WELLSPRINGS OF FOLK-TALES* net dviem atvejais pra nėsė *Publishers Weekly* ir *Library Journal*. Kelios bibliotekos jau užsisakė knygą iš anksto.

• Lietuvių fondo pastangų dėka Chicago universitete, viename žymiausių JAV-se, šių metų rudenį įvedamas lietuvių kalbos dėstymas su pilnu kreditu studentams, kurie klausys šį kursą. Šis nemažas lietuvių laimėjimas pasiektas 1969 m. pabaigoje, gruodžio mėn. Lietuvių fondo

tarybai pritarus ir paskyrus 5,000 dol. sumą, kaip dovaną, kasmet per trejus metus, siekiant paremti lietuvių kalbos dėstymą Chicago universitete.

1969 m. gruodžio 12 d. laiške Liet. fondo valdybos ir tarybos pirmininkams dr. A. Razmai ir dr. G. K. Balukui, universiteto humanitarinių mokslų dekanas, Robert E. Streeter, pasidžiaugęs Lietuvių fondo auka, pažymėjo, kad "tai gera naujiena... kad prof. Stankiewicz bei jo kolegų gyvai susidomėję lietuvių kalbos reikšme, siekiant pažinti kalbinę bei kultūrinę plėtrą Baltijo ir Slavų srityse."

Liet. fondas, šalia kasmet skiriamos aukos universitetui, dar numato skirti stipendijas studentams, studijuojantiems lietuvių kalbos kursą Chicago universitete. (E)

• Ką rašo jubilatas prof. Paulius Galaunė. Sausio 25 d. žymiam mūsų muziejininkui, dailės istorikui, lietuvių liaudies meno propaguotojui, pedagogui ir dailininkui P. Galaunei sukako 80 metų. Jubilatas gyvena Kaune. Nepriklausomybės laikais buvo išleista stambus ir išliekančios vertės jo veikalas "Lietuvių liaudies menas". Ant rasis šios knygos leidimas buvo parūpintas 1956 metais K. Karvelio Chicagoje. Neseniai Lietu-

Solistė Teresė Žilytė, Vilniaus krašto lietuvių, pokario metais atsikūrusi Lenkijoje ir ten subrendusi kaip pasaulinio garso dainininkė, dainuoja Metropolitan operoje, New Yorke, Mozarto "Užburtoje fleitoje" Paminos rolę. Minint šiemet 200 metų sukaktį nuo L. van Beethoveno gimimo ir vasario mėn. 12 - 13 d.d. Chicagoje, Orchestra Hall, statant garšiasias Beethoveno mišias "Missa solennis", Teresė Žilytė pakviesta į šiuos "Missa solennis" koncertus kaip viena pagrindinių solisčių. Nuotr. V. Maželis

voje pasirodė jo gyvenimo spalvinga atsiminimų knyga "Muziejinko novelės".

80 metų sukakties proga "Tiesos" (I. 25) užklaustas, ką dabar berašas, prof. P. Galaunė atsakė:

"Dar rašau "Lietuvos muziejų istoriją". Kaip mūsų muziejai įsikūrė, kokie buvo jie įvairiais metais, kaip buvo renkami medžiaga. Pradžiai jau padaryta. Leidykla siūlo pataisyti ir naujai išleisti knygą "Lietuvių liaudies menas". Bet jėgos jau nebe tos. Netrukus turėję pasirodyti nauja mano knyga "Dailė ir kultūra" — straipsnių rinkinys kultūros, meno istorijos klausimais."

• "Kelionė su klūtinis" per pasaulį. Juozo Grušo novelė "Kelionė su klūtinis", kurią savo laiku Stepas Zobarskas buvo išvertęs į anglų kalbą ("A Trip With Obstacles") ir įdėjęs į Manyland Books išleista lietuvių kūrybos antologiją *SELECTED LITHUANIAN SHORT STORIES*, susilaukė Vakarų pasaulyje nemažos dėmesio. Pirmiausia ją persispausdino didelio tiražo žurnalas *Short Story International* (1964 m. balandžio nr.). Net keliais atvejais to paties žurnalo skaitytojų laišku skyrė neteko pastebėti, kad toji novelė atkreipė amerikiečių akis kaip "mažos tautos didelis literatūros paveldys". 1965 metais ji buvo įdėta į ACE milijoninių tiražu išleista antologiją *World's Best Contemporary Short Stories*. Gi šiais metais Scott, Foresman and Company knygu leidykla Chicago, Manyland Books leidykla talminkaujant, įsidėjo į aukštesniųjų mokyklų vadovėlių — antologiją *Russian And Eastern European Literature*, kurią paruošė James Mille, Jr., Robert O'Neal ir Helen McDonnell.

• Maskvos "malonė" lietuviams. Vilniuje džiuguojama: Maskvoje įvykus peržiūrai, leista visoje Sovietų Sąjungoje rodyti Lietuvių pastatytą filmą "Ave Vita" (scenarijaus autoriai V. Zalakevičius ir G. Kanavičius). Peržiūroje dalyvavo Lietuvos kino studijos direktorius J. Lozoraitis ir kiti filmo kūrėjai. (E)

• Kokios okup. Lietuvai numatytos mokslo gairės? — tai matyti iš "Tiesoje" (nr. 5, sausio 8 d.) paskelbto Lietuvos Mokslų akademijos pareigūno J. Samaičio straipsnio. Mums ypač įdomios paskelbtos "naujos perspektyvos" filosofijos, teisės ir sociologijos mokslų srity.

Taigi. Lietuvos filosofams, kaip nurodo Samaitis, esąs "iškeltas uždavinys tirti antikomunizmą, dabartinę buržuazinę filosofiją, lietuvių emigracijos socialines — politines ir filosofines koncepcijas, o taip pat rašyti lietuvių visuomeninės — filosofinės minties istoriją, mokslo logikos, ateizmo ir religijos istoriją."

Pabrėžiama, kad pagrindinės gairės Lietuvos mokslui būsišios nustatytos prieš šešerius metus. Iš įvairių mokslo sričių būsišs kreipiamas dėmesys į:

— tikimybės skaičių teorijos darbus. Bus ugdomi nauji kadrai...

— matematinės statistikos problema spres "gausi ir pajėgi" Fizikos ir matematikos instituto

grupė. Pasirodo, tos grupės 1968 m. pateikti rezultatai laikomi geriausiais visoje Sovietų Sąjungoje.

— bus tęsiami nuo 1964 m. vykdomi kibernetikos tyrimai, — puslaidininkių fizikoje būsišs plečiami tyrinėjimai žemų temperatūrų srityje,

— toliau vystys veiklą net ir užsienyje žinomas Fizikinių ir techninių energetikos problemų institutas,

— įsteigtas pramoninių oro užteršimo tyrimų sektorius ir kt. Okup. Lietuvos Mokslų akademijoje dar numatoma, šalia kitų darbų, baigti Lietuvos istorijos kurso leidimą ir rusų kalba, lietuvių literatūros ir lietuvių kultūros parengimą ir išleidimą, be to, lietuvių kalbos akademinio žodyno ir lietuvių tarmių atlaso išleidimą.

Dar pridurtina, kad ryšium su pradžioje minėtais "moksliniais" užmojais, artimoje ateityje numatoma organizuoti naują Filisofijos, teisės ir sociologijos institutą. (ELTA)

• Lietuvoje uždomas menas turis atsiurboti nuo tautinių bruožų iškėlimo — tokia mintis slypi dail. prof. Jono Kuzminkio, Liet. Dailininkų S-gos pirmininko, atsakyme į "Tiesos" klausimus (plg. nr. 7, sausio 10). Kuzminkis teigia: "... neretai paviršutiniškas nacionalinių pastangos akcentuoti juos kaip

nacionalinės dvasios išraišką neturi jokios ideologinės orientacijos..." Tuo atveju, esą, neperduodama tai, kas "nauja nacijos gyvenime... kas atsiskleidžia dvasinėje šiandienos tarybinio žmogaus sandaroje..."

Pasakysdamas prieš nacionalizmą dailė, Kuzminkis priminė kito, mirusio dailininko J. Vienožinskio dar 1913 m. tartus žodžius prieš kryžių, smūtkelių, ba kūžių panaudojimą dailėje...

Kuzminkis visiškai seka partijos nurodymus ar bent skatina juos sekti. Partija nurodo ir Kuzminkis kartoją, jog, girdi, puiku, kai dailėje "... tvirtiau suskambo dabarties tema, išryškėjo pramonės ir kolūkinio kaimo laimėjimai, žmonių portretai..."

Partiją džiugina ir... taip pat Kuzminkis tai, kad labai pagausėję dailės darbai, susieti su... Leninu, kitaip sakant "leniniana". Lenina atkuria ir skulptoriai ir dailininkai ir Kuzminkis mielai iškelia jų pavardes, Jokūbon'u pradant ir S. Gedvilaitę baigiant.

Jis, pagaliau, priminė Maskvoje vykusiame meno kūrėjų plenu me iškeltą mintį — "nepasiduoti svetimos ideologijos įtakai" ir tai, kad "kelrode žvaigžde iškeliamas Lenino mokymas."

Jei kas paklaus, ką dabar kuria pats Kuzminkis, atsakymo ilgai ieškoti neteks — ir jis nori pagerbti "geniaus paveikslą", todėl ir ėmėsi kurti estampų cik

Cosmos Parcels Express Corporation

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ, UKRAINIJĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

priima užsakymus DOVANŲ PAZYMEJIMAMS, AUTOMOBILIAMS — ZAPOROZEC ZAZ 966 — ribotame skaičiame —, saldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminiams ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th St., New York, N. Y. 10036

Tel. — 212-245-7905

SKYRIAI:

NEW YORK, N. Y. 10003, 39 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
NEW YORK, N. Y. 10011, 135 W. 14th Street	CH 3-2583
BROOKLYN, N. Y. 11207, 2947 Fulton St.	647-6576
BROOKLYN, N. Y. 11211, 370 Union Avenue	EV 4-4952
BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BOSTON, Mass. 02127, 331 West Broadway	268-0068
BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6996
CHICAGO, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
GRAND RAPIDS, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W.	GE 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. 48121, 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
HARTFORD, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue	246-9738
LAKEWOOD, N. J. 08701, 288 Main Street	FO 3-8569
LOS ANGELES, Calif. 90022, 980 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
NEW HAVEN, Conn. 06519, 509 Congress Avenue	LO 2-1446
NEWARK, N. J. 07102, 698 Sanford Avenue	373-8783
PAWSAIC, N. J., 176 Market Street	GR 2-6387
PATERSON, N. J., 99 Main Street	274-6400
PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn., 905 Bank Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. 01610, 169 Milbury Street	SW 8-2868
YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	RI 3-0440
IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Avenue	374-6446

10% — 20% — 30% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pav.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4539

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas — įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRONTIER 6-1882

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNOS
(LACKAWICZ)
2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILIPS
3307 So. Lituanica Ave. Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
4354 S. Halsted Street Tel. YARds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
8319 S. Lituanica Ave. Tel. YA 7-1138-1139
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

lą "Lietuva Lenino keliu". Jau kęsis Vilniuje, po to seks keturių sukurtas Volodia Leninas, lan- komunistų sušaudymas... (E.)

since 1914...

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5% PASSEBOOK SAVINGS
All Accounts Compounded Daily — Paid Quarterly

6% 2-YEAR SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$5,000)

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

THY'S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON Savininko

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklų Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcres 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 1741-2

HIGH RATES

CURRENT RATE

5% PER ANNUM ON REGULAR SAVINGS

Dividends paid quarterly

Savings insured up to \$20,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

EXPERT BODYWORK

PROGRESS-PAŽANGA COLLISION EXPERTS

A. & J. STANEVICIUS

(Fender) Pilnas Pataisymas

Plaukams — Ištepame — Dažome

Motora, Karoserijos (Body), Sparnų

2637 W. 47th St., Tel. LA 3-9663

Chicago, Illinois 60632

SPYGLIAI IR ROYGLIAI

REDAGUOJA DR. S. ALIŪNAS

Mašinų amžiaus vedamasis

Nūdien, kaip iš visko atrodo, šioje žemėje begaliniai didelę rolę vaidina mašinos: mašinomis važiuojama, mašinomis skraidoma, mašinomis rašoma, mašinomis skaitoma ir t. t. Žodžiu, beveik viską žmonės jau daro mašinomis, išskyrus gal tik valgyti, valgomą, bent kol kas, ne mašinomis, bet jau kramtomą — dažnai ne savais dantimis.

Taigi, mašinos ir mašinos, dažnai automatiškos mašinos. gūdriais kompiuteriais, tik paspaudei mygtuką, ir jau veikia. Žmonėms net ir galvoti beveik nebereikia, galėtum sakyti, kad už juos galvoja jau mašinos. Iš tikrųjų, kam galvoti, užtenka sekti tik ženklus ir išskabas.

Pavyzdžiui, garsus ekonomistas teigia, jog esama ženklų, kad gerovė ir toliau klestės, visi būsią turtingi, sotūs ir laimingi. Deja, kai žmogus pasižiūri į savo kišenės — jos tuščios. Vadinasi, ekonomistų žiūrėjimo ženklai tavo kišenių nepripildo.

Toliau. Žiūrėk meteorologai nurodo, jog visi ženklaai rodo, kad pavasaris ir šiltas oras žmogui jau tiesiog ant kulnų mina, ir pats, žmogau, jau girdi varnėnų pavasarišką čiaukėjimą, tačiau rytojaus dieną — žiūrėk, jau prisnigo.

Arba ir vėl. Nežiūrint plikoko pakaušio ir pasidabruotų pausiu, žmogus pasijunti toks jaunas, kad, rodos, dar jaunesnis negu buvai tada, kai teturėjai dvidešimt metų. Deja, rytojaus dieną — žiūrėk, visi tavo jaunatvės ženklai pranykę, o tu vaikštai susirietęs ir skundiesi diegliais.

Bet nūdieniam pasauly vis dėlto nepaskutinį vaidmenį vaidina tos iškalbos ir tie ženklai. Prienai žmogus prie staigiai kylančių į viršų laiptų ir skaitai išskaba: "Watch Your Step". Taigi, lipi laiptais — ir "vačini" savo žingsnius, tačiau kai prilipi viršų, tenai jau nebėra iškalbos, kurioje būtų pažymėta: "Stop Watching Your Step". Tokiu atveju, jeigu žmogus jau visiškai pasitiktum iškalbomis ir ryžtumeis bent vienai dienai visai išjungti savo galvojimą, vis saugotum savo žingsnius.

Išengei koją žmogus į valgyklą, žiūrėk, prieš tavo akis iškaba: "Not Responsible For Personal Property". Na, jeigu, pavyzdžiui, vyrai labai rimtai paimtų į galvas šitokią išpėjimą, kas būtų? O gi jie sėdėtų apie stalus apsilvilkę,

Elektrikai nepražus

Kas-ne-kas, bet elektrikai moka su šviesa susidoroti. Ir Trakų rajono Lenino kolūkio III brigados žemdirbiai tegul nesijaudina: be šviesos jie neliks. Argi tam elektrikai dar su sniegu stulpus statė, laidus tempė, transformatorių atgabenę, kad žmonės tamsioje sėdėtų. Tai kas, kad šviesos jie kolūkiečiams iki šiol neprijungia.

Piešinyje parodyta, kaip bus išsprendta trečiojo brigadoje elektros problema. Žodžiu —

kol žibalių lempų bus — elektrikai nepražus.

"Valstiečių laikraštis"

užsimaukšlinę ant galvų kepurės ar skrybėles, o dešinią ranką — laikytusi smarkiai įsikabinę į savo žmonas, nes tikint iškalbos išspėjimu, koks nors nenaudėlis juk gali nukniaukti ne tik tavo apsiausta, skrybėlę, bet ir žmoną. Taigi matome, kad nepaisant stebuklingiausių išradimų, begaliniai iškilusios civilizacijos ir mašinų bei ženklų, žmogus vis dėlto dar negali "duoti atostogų" savo protavimui, negali jo išjungti, tarytum elektros, beeinant gulti, nes jo nei žingsnių, ne urto, nei žmonos joks kompiuteris neapsaugos.

P. A.

Kaulės reikmė kultūrai

Iš tik ką pasirodžiusios Vyt. Bagdanavičiaus knygos "Kultūrinės gėmės pasakose"

"Lietuviškoje tautosakoje, nepaisant nepalankios nuotaikos kiaulei, jos kultūra nėra išnykusi be pėdsakų."

"Einant giliau į proistorę, kiau lės reikšmė nemažėja, bet greičiau didėja."

"Vadinasi mes turime plačius ir gilius į proistorę siekiančius kiaulių kultūros pėdsakus."

"Kiaulės tarpininkaujama vaidmenį tarp dievų ir žmonių įdomiai nušviečia Kanarų salų kultūra."

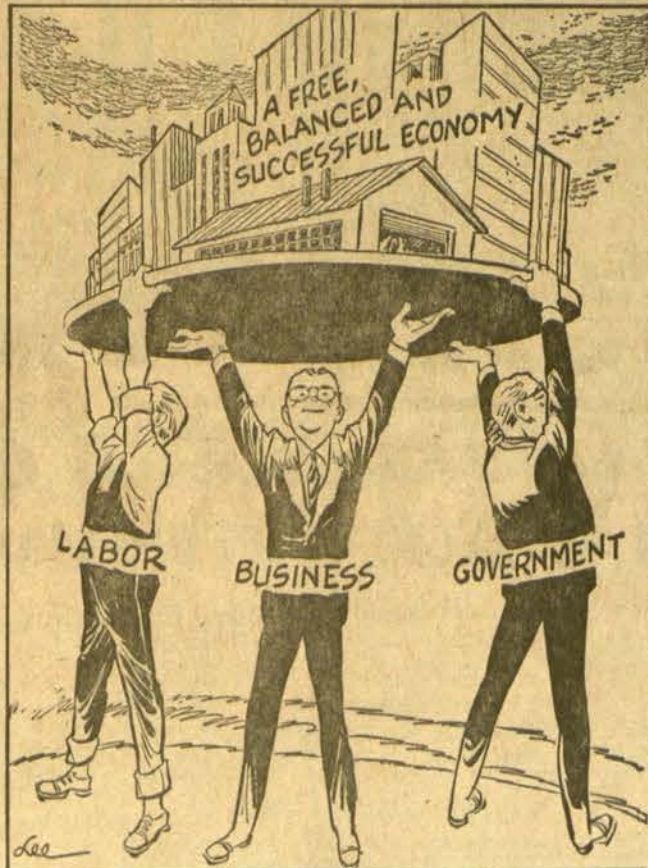
RIMTAS KLAUSIMAS

"Nesuprantu, kodėl senų karalių mumijos suvilkto iš Egipto taip atidžiai saugojamos?"

Dan Kuraitis

— Jeigu tavo kaimynas neskaityto nei vieno lietuviško laikraščio, nei lietuviškos knygos — jis yra lietuviybės duobkasys. Jei tu jų neskaitytai — lietuviškos knygos neįdomios, o lietuviškuose laikraščiuose senos žinios.

Dr. H. Nagys

Laisvas darbas, laisva prekyba ir demokratine valdžia iškėlė aukštai Ameriką, kad net "Vilnius" redaktorius Jokubka prapazino juos vizitavusiam Genrikui Zimanui, kad "Vilnius" nepajėgia Amerikos paversti į laužą, nors ir labai skiepija komunizma.

JOKUBKA IR GRŪDAI

Draugas Jokubka komunistinėje Vilnyje, didžiuojasi, kad So vietų Rusijoje netrūksta maisto. Esą "pakeiskime kapitalizmą socializmu, pasaulyje keleriopai daugiau žmonių galės gyventi ir gyvens daug sočiau, negu dabar gyvena."

— Jeigu visame pasaulyje bus socializmas, tai kur bebus galima nusipirkti kviečių? — tokį klausimą nuolat stato Sovietijos gyventojai.

DRAUGIŠKI VEDAMIEJI

Matyt, vykstančių derybų su Sovietais ir Naujųjų (1970-tųjų) metų progomis Kinijos trys svarbiausi laikraščiai paskelbė bendrą vedamąjį, kurio dalį minčių čia pakartojame:

"Nikita Chruščiovas, tas klounas, šiandien yra tik mėslo krūva, užsitarnavusi žmonijos paniekinimo. Brežnevas ir jo klika įveda fašistinę diktatūrą, jiems sekasi dar blogiau, kaip Chruščiovui: namie diktatūra, o užsienyje — ekspansija ir agresija. Maskvos klika žengia į visiška bankrotą vis greitesniu tempu, — tvirtinama anam straipsnyje."

Kai žvelgi šiandien į besokantį jaunimą, negali suprasti, ką jie veikia, norėdami pailsėti.

NAUJIENA

Radviliškio rajono Kairėnų parduotuvėje dažnai trūksta druskos.

(Iš P. Jonaičio laiško)

I kolūketis. Ar girdėjai džiugią naujieną?
II kolūketis. Negirdėjau.
I kolūketis. Ogi Kairėnų parduotuvėje atvežė druskos.

"Valstiečių laikraštis"

ATBULAI PIRMYN

Spalio mėnesio "Akiračiuose" rašoma apie koncertą, kuris įvyko lapkričio 9 d. Ir suprask dabar kaip čia išeina, kai einama atbulai pirmyn.

KOLCHOZŲ VAIZDAI IR VEIDAI

Kurėjo ir kur išėjo

— Kodėl tu vis sukai į bufetą? Rodos, anksčiau vengdavai išgerti.

— Matai, čia dirba viena pažįstama mergina, kurią mūsų kolūkis išleido mokytis agronomė.

Išnaudojo progą

Išgėres kolūketis parsitempia leisgyvį it maišą brigadininką namo. Žmona raukosi:

— Ką čia dabar sugalvojai?
— Cit. Jis seniai prašosi pas mus į svečius.

HIPIS

Aš sutikau vieną hipį — Bėgo jis į Mississippi.

Bekeliudamas pavargo, Vėjas jam išdraikė barzdą.

Jį užpuolė parazitai — Vargo jis neapsakytai.

LSD tik ir degtinė Jam dar skaidrino krūtinę.

Mėgo apdarą skylėtą, Nevalytą, nudėvėtą.

Bet jau muilo — tai nemėgo, Nuo švarios kultūros bėgo,

Su kultūra jis kovojo, Parko krūmuose nakvojo.

Jis visuomenei grūmojo Revoliucijos rytojū.

Jis jau laidėjo žmoniją Revoliucijos ugnyje.

Ir kas toliau — nežinos, Kol nenusiskus barzdos.

J.V.

Zentas ir vaikai

Viena didžiausių gyvenimo paslapčių yra, kaip čia išeina, kad tas kvailys, kuris vedė Jūsų dukterį, gali būti tėvas geriausio visame pasaulyje anūko.

— "Okupanto atveju skrupulių neturėtų būti daroma. Už vieną dantį visus dantis išmalti."

J. Aistis

— "Atrodo, kad ir čia pas mus, kaip ir Australijoje, lietuviškos moterys tik dirba, o vyrai tik posėdžiauja ir kalba, o savo nerangumo ir egoizmo pateisinimui net apkalba moteris."

Emilija Čekienė, "Dirva"

— Politika yra priešą keikti, nepravėrus lūpų.

— Moteris šiandien nori stipraus vyro, kurį ji tačiau galėtų vinyti ant savo piršto.

DĖL BATŲ — BE BŲTŲ

Aunasi žmogus. Eis į darbą. Apsiauvęs žiūri — batai vos besilaiko.

— Naujų pasidairytum, — paragina žmona.

— Reikia, — sutiko ir vyras. Pasibeldė į artimiausią Degučių parduotuvę.

— Man batų. Keturiasdešimt penkto numerio, — paprašė.

Parduotuvėje į jį sužiuro tartum į marsietį.

— Ko gero, dar ir pirštinių

TU IR KITAS

"Jei koks nors XY, buvęs anstolis arba šiaip jau valdininkas, ima kalbėti apie dalykus, kurių neišmano, tu pasiūlai jam užrakinti savo kalbinę mašiną. Bet jei tu pats, buvęs taip pat šiaip jau valdininkas, imi nustatyti anos solistės koloratūros trelių nešvarumą, to dailininko temų bei spalvų nepatriotiskumą, ano futbolininko kreivą šūvį ir to rašytojo porcijos ar prozos nebrandumą — tu turi tam pilną teisę, nes — pagal tave — kiekvienas turi teisę pasakyti savo nuomonę apie viską."

Dr. H. Nagys

BALYS PAVABALYS

Trockis ir Zablockis

Graži tu mano brangi tėvyne! Ar kas yra tave taip gynę, Kaip stalinai ir zimanai Ir liberalų rabinai?

Su jais ir aš mėzgu jau ryšį (Kol kas tikslai per sienos plyši).

Klausai žodžių jų saldžių Ir balalaiką vis girdžiu.

Apsikabinęs meno mūžą, Lenkiuos prieš tautą šimtą kartų.

Ir parsiuduodu už arbūzą Tautos vadam už Kremliaus vartų

Jie pasigaus mane, kaip žuvį, Paskui išmuilins, kaip

Zablockį, Už tai, kad myliu aš lietuvį — Vis tiek, ar Zimaną, ar Trockį.

VEDYBOS SU KOMPIUTERIU

Vienas Toronto teologas Arthur Gibson, kalbėdamas su laikraščio reporteriu, pabrėžė, kad jis — kompiuterių neskaitytas mašinomis, bet nuo nors daugiau.

Jų motyvavimas — kompiuteriai galvoja, dauginasi ir, jei netaisyklingai suprograminti, išvystą savyje tam tikrą neurozę. Taigi, jie esą gyvi.

Ryšium su tuo Toronto "Daily Star" kolumnistas sukūrė šitokią "vaizdelį". Esą, greičiausiai galėta atsistoti šitaip:

Ateina jaunuolis pas motiną ir sako:

— Mama, aš noriu pakalbėti su jumis.

— Apie ką, Bruce?

— Apie vedybas. Aš nutariau vesti.

— Bet gi tu esi dar tik 21 m. amžiaus. Dar net kolegijos nebajgei.

— Tai nesvarbu, mamai! Aš esu išimylėjęs ir niekas manęs nuo vedybų negalės sulaukyti!

— Koks gi tavo būsimosios vardas?

— Tai yra 567-973-599, bet — trumpa forma — aš ją vadinu tik "5".

— Tai labai juokingas mergaitės vardas — ar ne?

— Iš tikrųjų — tai yra jos serijos numeris.

— Mergaitės gi neturi serijinių numerių?

— Jos turi, jeigu jos yra kompiuteriai.

— Ką tu galvoji ir ką šneki?

— Taip, mamai! Tai bus maišytos vedybos.

— Oh, Bruce! Tavo tėvas ir aš galvojame, kad tu susirasi gražią orientalinę mergaitę arba mergaitę negrę ar, pagaliau, kokią nors merginą, kad ir iš United Church, o dabar — kompiuteris!

— Jūs mylėsite ją, mamai! Ji yra taip sukurta, kaip geležinis kabinetas.

— Ar tai vietinis, ar importuotas kompiuteris?

— Vietinis. Pagamintas mūsų šiam Don Mills.

— Ačiū dangui nors už tai! Bet, kaip jūs susiderinsite. Tu gi neturi pinigų.

— Mes jau kalbėjome su ja. Manasis kompiuteris dirba Gigantic Steel Ltd. prie algų išmokėjimo. Ji man padės, kol aš užbaigsiu kolegiją.

— Bruce, ar tu esi tikras, kad vykdai gerą sumanymą? Dabar gi viskas atrodo gerai, bet kas atsitiks su jos tranzistoriais, kai sulauksite 45? Juk kai ji pasens, kas beliks tau daryti? Tik išmesti ją — a?

— Mama, tai nėra tokios sri-

ties mūsų draugystė, kaip tu galvoji. Žinoma, aš mėgstu tai, ką ji kompiutina, t.y. pinigų. Aš gerbiu jos atmintį, mėgstu jos užsidegimo būdą, kai įeinu į kambarį. Bet tarp mūsų nėra buvę kokių nors "hanky-panky". Tu gali patikrinti jos sąskaitas, jeigu netiki manim...

— Ar gali ji virti, kepti ir prižiūrėti namų švara?

— Tai senos mados dalykas, mamai! Mano mažoji "5" turi IQ 225. Ji gali vesti fabriką 25,000 vertės. Taigi ji turi daugiau mokslo ir žinių, kaip visas Toronto universitetas.

— OK, Bruce, tad atsivesk savąjį ateinantį sekmadienį pietums ir pirmą pažinčiai su tėvu, — pagaliau sutikusi motina. Paruošė P. A.

POEZIJOS SUKNIA

"Kadangi poezija yra fantazijos dąsus ponia, dvidešimt moderniškas alegorijų suknias, todėl, trumpai jai švystelėjus, aš darau jai reveransą."

K. Bałtrukonis

ALGA IR LINKĖJIMAS

— Kad tu pragyventum iš algos, — taip savo priešui linki pavergtos Lietuvos žmogus.

SPALVA IR LAIKAS

— Kokios spalvos plaukus turės ar turėjo tavo pražilius močiutė tegali tik plaukų šukuotoja žinoti.

MODERNIAIS LAIKAIS

— Ketverių metų berniukas, nušvitus saulei per langą, pasakė savo močiutei: "Tur būt mane dabar Dievulis fotografavo."

MOKYKLA IR SKALBYKLA

Šiandien siųsti vaikus į kolegiją yra tas pats, kas nešti drabužius į skalbyklą. Gauni tą patį, tik nebegali pažinti.

MOKSLAS IR DARBAS

I krautuvę priimtam naujam vaikinui bosas sako:

— Prašau dabar iššluoti krautuvę.

— Bet juk aš esu baigęs kolegiją, — atsako vaikinai.

— O, tai nieko, aš parodysiu kaip.

NEKENKSMINGA KRONIKA

— Geras gėrikas, Deland Fla., pabėgusiam iš cirko ir sušalusiam drambliui davė išgerti 11 galionų vandens į kuriuos įpylė ir 2 galionus stiprios degtinės.

— Skėčių pardavinėjimas. Vienas Chicago pilietis, daug keliaujas po visą Ameriką ir vis užmirštas skėčių autobusuose, lėktuvuose, restoranuose, galų gale skėčio rankenoje išgraviravo savo adresą ir pastabą: jei kas jį ras, vietoj gražinimo geriau tegul atsiunčia vieną dolerį. Po pusmečio jam radėjai, siųsdami po vieną, jau prisiuntę 11 dolerių.

— Moterys laiko paslaptis. Anglijoje vienos anglikonų bažnyčios statybos komitetas kreipėsi į visos Anglijos šeimininkes, prašydamas prisųsti geriausius jų žinomus valgių gaminimo receptus. Tuos receptus norėta išleisti atskira knyga, kuri būtų pardavinėjama ir duotų statybai gražaus pelno. Deja, nė viena šeimininkė į tai neatsiliepė...

— Ir kas sakė, kad moterys negali paslapčių išlaikyti?..

— Kas saugo Berlyną. Vakary Berlyną lankantieji turistai pasakoja, kad autobuso vadovas kai nuveža parodyti vieną miesto žymybę — sovietų pastatytą paminklą — (irgi V. Berlyne), taip aiškina: "Matote tą paminklą? Kad paminklas neestetiškas, kad kareivis pasibaisėtina atkištu pilvu, tai kitas dalykas, aš politika neužsiimu. Kad tam paminklui kas nors negero neatsitiktų, ji saujoja pora sovietų kareivių. Kad kareiviams kas neatsitiktų, juos saugoja sąjungininkų kariai, gi šuos sąjungininkus saugoja vokiečių policija."

— Bičių nuopelnai. Londoniški "Daily Mirror" skaitytojams praneša apie vieno Anglijos bitininko džiaugsmą. Esą, jos praėjusią vasarą net du kartu sugėlusios jo uošvės.

— Garsina lietuvius. "Tėviškės Žiburiai" sako, kad "Toronto spaudos padąžnėjo lietuviškos pavardės nusikaltimų aprašymuose. Vieni jų minimi vagystėse, kiti muštynėse ir pan.

MOKESČIAI IR AMŽIUS

Šiandien amerikietis gyvena 25 m. ilgiau negu praėjusiam šimtmetyje, tačiau jis ir turi tiek ilgiau gyventi, kad galėtų uždirbti įvairius mokesčius, kuriuos sumoka valdžiai.

PAZADAI IR RINKIMAI

Kongreso nariai geidžia būti perrenkami antrą kartą todėl, kad jie nenori gyventi pagal tuos įstatymus, kuriuos jie būdami kongrese pravedė.

VIENODOS NUOMONĖS

— Aš įsitikinusi, kad nėra dviejų žmonių, vienodai galvojančių.

— Tu šitaip nekalbėtum, jei pamatytum dovanas, kurias aš gavau vardadienio proga.

KUKLUS NORAS

Kirpėjas nuteisiamas iki gyvos galvos kalėti. Teisėjas klausia, koks jo paskutinis noras?

— Nuskusti jums barzdą, — atsako pasmerktasis.

Tikrai laisvai bealsuojas komunistinės sistemos žmogus.